

PREDSTAVLJAMO ↙

Slovenska vojska preizkuša električna motorna kolesa

AKTUALNO ↘

Na Poljskem obudili spomin
na generala Maistra

Marko Pišlar

SPodbUDA SLOVENSKE OBRAMBNE INDUSTRIJE

Ministrstvo za obrambo in Slovenska vojska sta v zadnjih letih močno povečala sredstva, ki so namenjena raziskavam, razvoju ter inovacijam. Leta 2022 je bilo za to področje namenjenih nekaj več kot dva milijona evrov, lani skoraj 12 milijonov, letos pa je načrtovanih kar 23 milijonov evrov. Izvajanje raziskovalno-razvojnih projektov ima tudi širši multiplikativni učinek. Z njimi se spodbuja sodelovanje med slovensko obrambno industrijo, raziskovalnimi ustanovami in akademsko sfero, zagotovljena pa je tudi pomembna podpora slovenskim podjetjem pri pridobivanju referenc za nastop na tujih trgih ter pri prijavih za sodelovanje v mednarodnih projektih pod okriljem Evropske unije in Nata. To posledično pomeni vse večjo prepoznavnost slovenskega gospodarstva na mednarodnih trgih. Rezultat uspešnega sodelovanja obrambnega resorja s podjetji slovenske obrambne industrije so mnogi že izvedeni in trenutni projekti, kot na primer tehnološki razvoj kupole z daljinsko vodenim sistemom zračne obrambe, razvoj lahke oborožitvene postaje ter električnih motornih koles, ki jih že preizkušajo v Slovenski vojski.

Foto Borut Čirnski

4
SPOMIN NA GENERALA
MAISTRA OBUJEN
NA POLJSKEM

V Przemysłu odkrili spominsko ploščo Rudolfu Maistru

14
SLOVENSKA VOJSKA
PREIZKUŠA ELEKTRIČNE
MOTORJE

Vojaška podpora proizvajalcem slovenske obrambne industrije

34
LETALCI SPET
NAVDUŠEVALI

Letališče v Cerkljah ob Krki z obnovljeno letališko stezo

7
MINISTRI ČLANIC
NATA O NADALJNI
PODPORI UKRAJINI

V Bruslju zasedanje obrambnih ministrov zavezništva

16
SLOVENSKA VOJSKA
ZAČELA TESTIRATI
NOVE SISTEME

Preizkusno streljanje s sistemoma Mangart in Loki

40
BOGATAJEVI
DNEVI LETOS
V KRANJU

Promocija in ozaveščanje o pomenu zaščite in reševanja

10
POVEČALI PRIPRAVLJENOST
ZA PROTITERORISTIČNO
DELOVANJE

Protiudarec kot prva iz serije vaj Preskok 2024

31
NA VAJI GROMSKO KRILU
URJENJE KONTROLORJEV
ZDRUŽENIH OGNJEV

V Sloveniji mednarodna letalska vojaška vaja

SPOMIN NA GENERALA MAISTRA OBUJEN NA POLJSKEM

BESEDILO mag. Jerica Pavšič
FOTO Bruno Toič

Przemyśl je slikovito mesto na jugovzhodu Poljske ob meji z Ukrajino, nekdanje pomembno vojaško središče med Krakovom in ukrajinskim Lvovom. V njem je med letoma 1908 in 1912 kot častnik avstro-ogrsko vojske deloval Rudolf Maister ter tam pustil svoj pečat kot poveljnik podčastniške šole. Na pročelju stavbe, v kateri je bil nekoč njen sedež, sta na letošnji zadnji majski dan minister za obrambo Marjan Šarec in namestnik poljskega ministra za obrambo Stanisław Wziątek odkrila spominsko ploščo našemu velikemu domoljubu ter strateškemu vojaškemu voditelju. Slavje se je nadaljevalo s koncertom Orkestra Slovenske vojske in Orkestra poljske vojske iz bližnjega Rzeszówa na glavnem mestnem trgu, polnem meščanov Przemysla.

»Postavitev spominske plošče generalu Rudolfu Maistru je za nas izraz velikega spoštovanja vašega mesta in vaše države Poljske do Republike Slovenije ter velik poklon našemu rojaku, znamenitemu generalu Rudolfu Maistru,« je v svojem govoru poudaril minister Marjan Šarec. »General Maister je bil velik heroj in vzornik, združeval je vojaštvo ter umetnost. Prav taki ljudje, ki so posebej pozorni na lepoto in sočutje do soljudi, bi morali imeti vedno ter povsod pomembno vlogo,« pa je slovenskega narodnega junaka opisal namestnik poljskega ministra za obrambo Stanisław Wziątek.

ZAKULISJE MAISTROVE PREMESTITVE V PRZEMYŚL

Leta v Przemyslu je Rudolf Maister učinkovito izkoristil, čeprav si tega mesta delovanja ni izbral sam. V Przemyslu so ga namreč premestili zaradi njegovega vztrajanja v slovenski narodnozavedni držbi znotraj avstro-ogrsko vojske, ki jo je naš veliki domoljub vseskozi izpričeval. Povod za to, da je bil kazensko poslan na skrajni vzhod avstro-ogrsko imperija, ki je veljal za cesarsko »Sibirijo«, naj bi bilo Maistrovo nelagodje oziroma neke vrste protest glede tako imenovanih »septembrskih dogodkov« leta 1908. Šlo je za dva slovenska narodnozavedna protesta. Prvi se je zgodil na Ptuj 13. septembra in je bil pravzaprav zborovanje Ciril-Methodove družbe, ki je zaradi državne ter deželne brezbriznosti postavljala slovenske šole kot odgovor na delovanje nemškega društva Deutscher Schulverein, ki si je prizadevalo za razmah nemškega šolstva v slovenskih

krajih. Slovenski udeleženci zborovanja so bili deležni sovražnega ravnanja, saj naj bi izzivali nemško prebivalstvo. Kot odziv so Slovenci v Ljubljani 18. septembra organizirali velik shod, ki se ga je udeležilo okoli 10.000 ljudi. Ker policija shoda ni imela pod nadzorom, je vlada na pomoč poklicala vojake 27. pešpolka, ki so s strelji umirili proteste. Že po umiritvi dogodkov, ko so vojaki zaprli večino cest in pazili na mimoidoče, sta v starem mestnem jedru pod strelji padla dva mlada Ljubljančana – Ivan Adamič ter Rudolf Lunder, ki sta izbrala pot po stranskih ulicah. Po nji je danes poimenovano Adamič-Lundrovo nabrežje. Rudolfa Maistra in tudi druge narodnozavedne častnike so ti dogodki močno prizadeli. Sprva je Rudolf Maister v Przemyslu v takratni zgodovinski pokrajini Galiciji bival sam, po osmih mesecih pa se mu je pridružila tudi družina, skupaj z njegovo materjo.

Ogled razstave o generalu Maistru v Narodnem muzeju Przemysl

Minister Šarec in namestnik poljskega obrambnega ministra sta odkrila spominsko ploščo.

Nastanili so se v najeti vili na Dworskega ulici 62. Njegov dom je nato postal pravo malo zatočišče Slovencev, ki jih je zaneslo na ta konec monarhije. Maister je služil v 18. polku kot poveljnik čete, nato je napredoval v stotnika in pozneje v poveljnika podčastniške šole.

POSTAVITEV SPOMINSKE PLOŠČE URESNIČENA V MAISTROVEM LETU

Kot je poudaril minister Šarec, je bila postavitev spominske plošče z odlitkom portreta generala Rudolfa Maistra v bronu rezultat nekajletnih prizadevanj številnih posameznikov in ustanov. Uresničila se je v letošnjem letu, ki ga zaznamujeta dve pomembni obletnici, povezani z generalom Maistrom – 150. obletnica njegovega rojstva in 90. obletnica njegove smrti. Vlada Republike Slovenije se je spominu nanj in v čast njegovim izjemnim zaslugam za slovenski narod poklonila z razglasitvijo leta 2024 za leto generala Rudolfa Maistra. Minister se je za ta prizadevanja zahvalil oblastem v Przemyslu, Zvezi društev generala Maistra, Vojaškemu muzeju Slovenske vojske v okviru Direktorata za vojne veterane in vojaško dediščino ter Ministrstvu za zunanje in evropske zadeve z Veleposlaništvom Republike Slovenije v Varšavi ter obrambnemu atašeju Republike Slovenije na Poljskem kapitanu bojne ladje Gorazdu Bartolu.

PROMOCIJA SLOVENSKE VOJSKE IN SLOVENIJE

Program obiska ministra za obrambo Marjana Šarca v Przemyslu, ki sta ga spremljala tudi državni sekretar Rudi Medved in načelnik

Obiskovalce sta na glavnem mestnem trgu navduševala slovenski in poljski vojaški orkester.

Generalštaba Slovenske vojske generalpodpolkovnik Robert Glavaš, je obsegal več dogodkov. Še pred odkritjem spominske plošče so člani obeh delegacij obiskali Narodni muzej Przemysl in si tam ogledali razstavo o generalu Maistru, ki jo je novembra lani postavil Vojaški muzej Slovenske vojske. V nadaljevanju sta Orkester Slovenske vojske pod vodstvom mag. Mitje Dragoliča in Orkester poljske vojske iz bližnjega Rzeszówa pod vodstvom Agate Ćwiklak na glavnem mestnem trgu navdušila meščanke ter meščane

Przemysla. S slovenskimi zimzelenimi uspešnicami je kot vokalna solistka blestela Katja Rihter. Skupaj sta orkestra zaigrala štiri skladbe, in sicer dve poljski skladbi ter *Koračnico generala Maistra* in *Avseni-kovo Slovenija, od kod lepote tvoje*. Velik vtis je naredila tudi Gardna enota Slovenske vojske s svojim predstavitvenim programom. Stojnica s promocijskimi izdelki in publikacijami o Sloveniji pa je požela veliko zanimanja.

HVALEŽNOST POLJSKI ZA POMOČ PRI LANSKIH POPLAVAH

V okviru slovesnosti je minister za obrambo Marjan Šarec podelil medaljo za mednarodno sodelovanje pripadniku poljskih oboroženih sil podpolkovniku Marcinu Lešu in Doroti Pelczar z Veleposlaništva Republike Slovenije v Varšavi ter srebrno medaljo generala Maistra kapitanu bojne ladje Gorazdu Bartolu. Namestnik poljskega ministra za obrambo Stanisław Wziątek pa je podelil spominsko priznanje ob 25-letnici članstva Republike Poljske v Natu ministru za obrambo Marjanu Šarcu, državnemu sekretarju Rudiju Medvedu in načelniku Generalštaba Slovenske vojske generalpodpolkovniku Robertu Glavašu. Minister Šarec je to priložnost izkoristil tudi za ponovno zahvalo Poljski, ki je Sloveniji lansko poletje takoj, nesebično in v zelo velikem obsegu pomagala, ko smo se v naši državi spopadali s hudimi poplavami. »Predvsem nas povezuje ljubezen do domovine. Naj živi naša slavna tradicija, naj živi prijateljstvo med narodi,« je svoje misli sklenil minister Šarec.

MINISTRI ČLANIC NATA O NADALJNJI PODPORI UKRAJINI

BESEDILO SSK, FOTO Nato

Minister za obrambo Marjan Šarec se je 13. in 14. junija v Bruslju udeležil rednega srečanja ministrov za obrambo članic Nata. To je bilo namenjeno pripravam na vrh, ki bo od 9. do 11. julija v Washingtonu.

Na prvem zasedanju v formatu Sveta Nato-Ukrajina so ministri obravnavali ukrajinske takojšnje in dolgoročne potrebe. Ukrajinski obrambni minister Rustem Umerov je udeležence seznanil z razmerami na ukrajinskem bojišču. Drugo zasedanje je potekalo v zavezniškem formatu, na njem pa so bili v ospredju priprave na Natov vrh v Washingtonu in pregled napredka pri sprejemanju paketa

podpore Ukrajini. Med razpravo so ministri skupaj z najvišjimi Natovimi vojaškimi predstavniki opravili pregled aktivnosti odvrtačalne in obrambne države zavezništva ter določili nadaljnje prednostne naloge. Zavzeli so se tudi za krepitev obrambne industrije, tako z vidika naložb v lastne obrambne zmogljivosti kot glede nadaljnje podpore Ukrajini. Ministrsko srečanje se je končalo z rednim zasedanjem v formatu skupine za jedrsko načrtovanje, na njem pa so obravnavali krepitev zavezniške odvrtačalne jedrske države. Ob robu zasedanja je minister Šarec z Albanijo podpisal dvostranski sporazum na področju civilne zaščite, s Češko pa memorandum o soglasju za sodelovanje pri vojaško-tehnični pomoči Ukrajini.

NA OBISKU V SLOVENIJI PREDSEDUJOČI VOJAŠKEMU ODBORU EU

BESEDILO Slovenska vojska
FOTO Zvone Vrankar

Od 12. do 14. junija je bil na uradnem obisku pri Slovenski vojski predsedujoči Vojaškemu odboru Evropske unije general Robert Brieger z delegacijo.

Po sprejemu z vojaškimi častmi se je avstrijski general sestal z gostiteljem

načelnikom Generalštaba Slovenske vojske generalpodpolkovnikom Robertom Glavašem. V nadaljevanju srečanja je gosta sprejel državni sekretar dr. Damir Črnčec. Sogovorniki so se v pogovorih dotaknili nekaterih aktualnih tem, zlasti varnostno-politične situacije na Zahodnem Balkanu, podpore Ukrajini in trenutnega prispevka Slovenije k varnostno-obrambni politiki Evropske unije, zlasti v okviru sodelovanja v bojnih skupinah ter silah za hitro posredovanje. General Brieger je predstavil še trenutno varnostno situacijo v Evropski uniji.

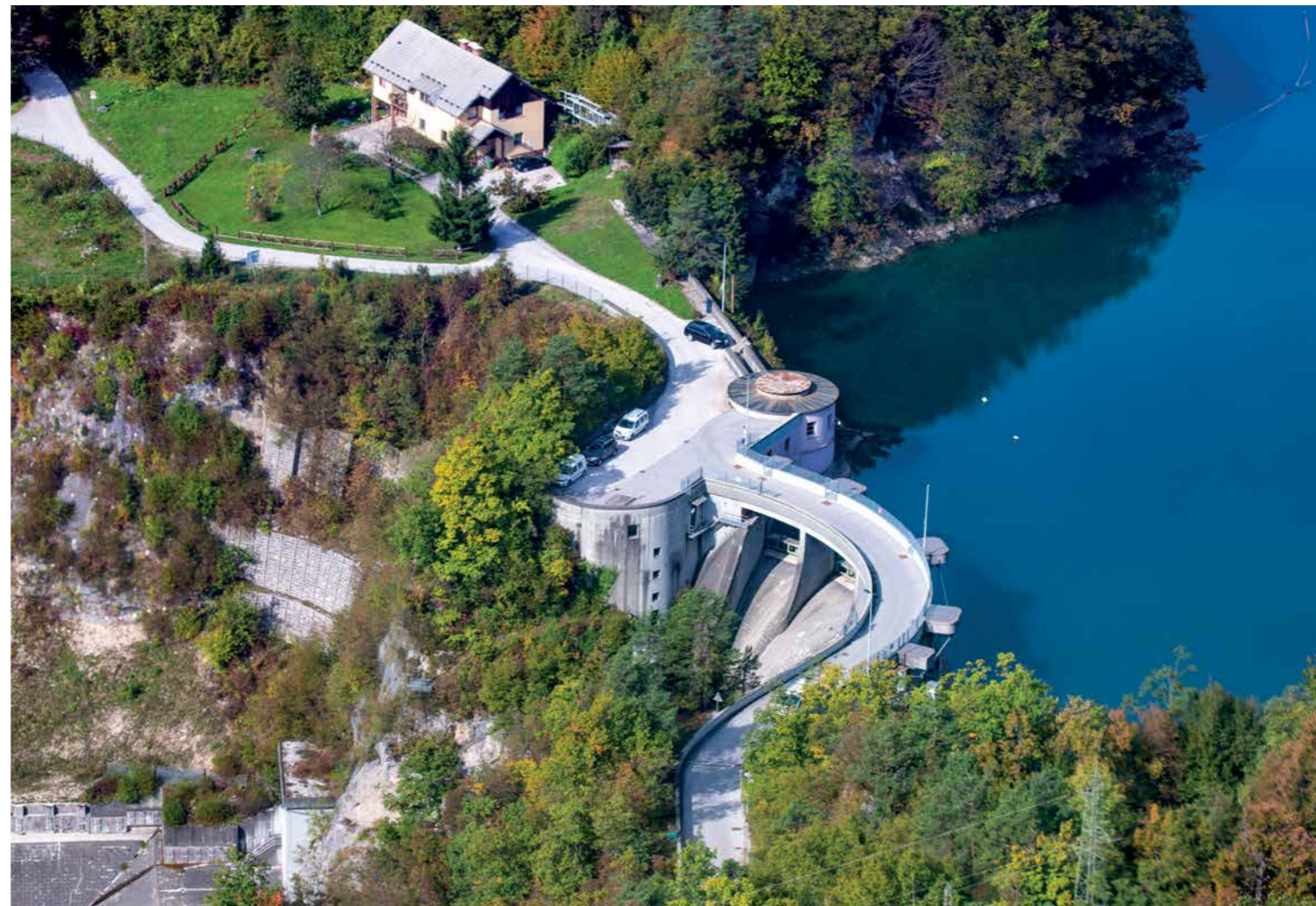
NE LE ZAŠČITA, TEMVEČ KREPITEV ODPORNOSTI KRITIČNE INFRASTRUKTURE

BESEDILO Jerneja Grmadnik

FOTO Bruno Toič

V Državnem svetu Republike Slovenije je 29. maja potekala javna predstavitev predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kritični infrastrukturi. Zbrane je v uvodu nagovoril minister za obrambo Marjan Šarec, ki je poudaril pomen neprekinjenega delovanja kritične infrastrukture in povečanja odpornosti kritičnih subjektov, ki zagotavljajo bistvene storitve. Predloge sprememb je predstavil generalni direktor Direktorata za obrambne zadeve mag. Boštjan Pavlin. V nadaljevanju so na okrogli mizi svoje izkušnje in mnenja delili akademiki ter predstavniki državnih organov in gospodarstva.

Minister za obrambo je v svojem govoru poudaril, da so se od sprejema Zakona o kritični infrastrukturi leta 2017 zgodile bistvene spremembe, poslabšalo pa se je tudi varnostno okolje. Omenil je izkušnje ob pandemiji covida, ruski agresiji na Ukrajino in naravnih nesrečah, ki so pokazale, kako pomembni sta neprekinjeno delovanje kritične infrastrukture ter zagotavljanje varnosti dobavne verige. Izpostavil je, da hitro razvijajoča se tehnologija, globalizacija in podnebne spremembe prinašajo nove izzive na področju odpornosti, zato so nujne ustrezne priprave na morebitne prihodnje krize, da bi se na njih pravočasno odzvali ter si po njih čim prej opomogli. Pri tem so bistveni stalno ocenjevanje tveganj in načrtovanje ukrepov ter dejavnosti, ki zagotavljajo pripravljenost in odpornost države ter družbe. Povedal je, da je glavni cilj predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kritični infrastrukturi, ki ga je pripravilo Ministrstvo za obrambo, prenos evropske direktive v slovenski pravni red. Gre za Direktivo o odpornosti kritičnih subjektov (angl. The Critical Entities Resilience Directive) Evropskega parlamenta in Sveta iz leta 2022, ki so jo države članice dolžne prenesti v svojo zakonodajo do 17. oktobra letos. »Z uresničevanjem in izvajanjem zakonskih določb bomo posredno prispevali tudi k dvigu ravni nacionalne pripravljenosti ter odpornosti,« je poudaril minister in dodal, da sta pomembni spremembi, ki ju omenjena direktiva prinaša v okvir Zakona o kritični infrastrukturi, spremenjen koncept zaščite kritične infrastrukture ter prehod h krepitvi odpornosti kritičnih subjektov in kritične infrastrukture. V nadaljevanju je izpostavil še nekatere poudarke, kot so vzpostavitev mehanizma za prigrasitev izrednih dogodkov, ki ga z enotno platformo vzpostavlja Urad Republike Slovenije za informacijsko varnost, priprava ocen tveganja kritičnih subjektov in sprejetje ukrepov za odpornost ter preverjanje preteklosti zaposlenih in kandidatov za zaposlitev na najpomembnejših delovnih mestih v kritični infrastrukturi. Govor je končal z besedami, da so pred nami novi izzivi in naloge, pri čemer bosta za njihovo izvedbo pomembna sodelovanje ter prispevek vseh deležnikov.

ENAJST SEKTORJEV IN SKUPNA DIGITALNA PLATFORMA

Vsebinsko in spremembe zakona je predstavil generalni direktor Direktorata za obrambne zadeve mag. Boštjan Pavlin. Povedal je, da je marsikaj v državi pomembno, ni pa vse kritično, pri čemer je poudaril, da subjekte kritične infrastrukture določi vlada. »V preteklosti smo govorili o zaščiti, danes pa govorimo o odpornosti kritičnih subjektov in njihove kritične infrastrukture,« je še izpostavil. Slovenija je bila na tem področju napredna, saj je imel Zakon o kritični infrastrukturi iz leta 2017 že vzpostavljenih osem sektorjev, v nasprotju z evropsko direktivo, ki je imela le dva. Glavna sprememba v novi direktivi je enajst sektorjev, med katerimi so novi javna uprava, vesolje, odpadne vode in bančništvo, ni pa več

varovanja okolja, saj se s tem ukvarjajo druge politike. V noveli zakona je precej sprememb na državni ravni, kljub temu obveznosti nosilcev, to je ministrstev in drugih državnih organov, ostajajo nespremenjene, ključne pa so novosti, ki so zapisane v 12. členu in opisujejo odpornost kritičnih subjektov. Nosilci morajo še vedno imenovati kontaktne osebe, pridobiti podatke o odgovornih in kontaktnih osebah kritičnih subjektov ter te posredovati Nacionalnemu centru za krizno upravljanje. Ministrstvo za obrambo je nosilec in koordinator, posamezni resorji pa so tisti, ki znotraj svojega področja opredeljujejo, kdo, kako in po katerih kriterijih se bo kam umestil in kako bo potem celoten sistem funkcioniral. Nosilci pripravijo tudi strokovne usmeritve za kritične subjekte, načrt za odpornost, zagotavljajo podporo, predlagajo spremembe predpisov ter sodelujejo pri pripravi strategij in ocen tveganja, saj najbolj natančno poznajo svoj sektor. Poudarjeno je tudi zgodnje opozarjanje, pri čemer je ob izrednih dogodkih treba predložiti postopke o ukrepanju. Novost je še, da mora letno poročilo vključevati finančne, materialne in kadrovske predloge za izboljšanje stanja. Obveznosti imajo tudi kritični subjekti – pri čemer sta poudarjeni njihova odpornost in odpornost njihove kritične infrastrukture. Imenovati morajo kontaktne osebe, pripraviti načrt za odpornost, oceniti tveganja in ukrepe za odpornost. Pavlin je poudaril, da se je ob kritičnih dogodkih kot pomembna pokazala prav nujnost interoperabilnosti

subjektov kritične infrastrukture, in dodal, da je odgovornost za izvedbo zakona na vseh deležnikih, ki jih zakon opredeljuje. Izpostavil je tudi, da so že pred dogodkom v državnem svetu organizirali strokovni posvet s predstavniki vseh upravljavcev kritične infrastrukture, na katerem niso prejeli nobenih posebnih komentarjev, kar kaže, da je zakon dobro pripravljen in dovolj strokovno razlaga, kaj so pristojnosti in odgovornosti posameznih deležnikov. Po njegovih besedah so sicer pri pripravi intenzivno sodelovali z vsemi nosilci trenutnih sektorjev kritične infrastrukture in so v celoti obravnavali njihove pripombe. Izpostavil je še, da je pomembna usklajenost Zakona o kritični infrastrukturi in Zakona o informacijski varnosti, ki ga pripravlja Urad Republike Slovenije za informacijsko varnost. Skupaj pa bosta predstavljala 360-stopinjski pristop k odpornosti vseh subjektov – torej od fizičnih do kibernetičnih groženj. »Želimo si tudi enotne digitalne platforme za prigrasitev izrednih dogodkov. Ko bo kritični subjekt prijavil incident, bo tako informiral vse, ki jih je treba obvestiti, nosilca kritične infrastrukture, Nacionalni center za krizno upravljanje in, če je incident povezan z informacijskim področjem, tudi Urad Republike Slovenije za informacijsko varnost,« je sklenil Pavlin. Na okrogli mizi so v nadaljevanju svoje mnenje predstavili dekan Fakultete za družbene vede s Katedre za obramboslovje prof. dr. Iztok Prezelj, generalni direktor Urada Republike Slovenije za informacijsko varnost dr. Uroš Svete, vodja službe za korporativno varnost v Elesu Robert Slodej in vodja pravne službe v Luki Koper prof. dr. Boris Jerman. Strinjali so se, da so predlagane spremembe in dopolnitve pomemben korak naprej v okviru zaščite in večanja odpornosti kritične infrastrukture. Javna obravnava zakona se je končala 10. junija, sledilo bo še zadnje medresorsko usklajevanje, parlamentarni postopek pa je predviden oktobra, ko naj bi bil zakon sprejet. V šestih mesecih po uveljavitvi novega zakona bo vlada z uredbo določila bistvene storitve, podsektorje, nosilce sektorjev in sodelujoče organe, kategorije subjektov ter mejne vrednosti kriterijev za ugotavljanje kritičnih subjektov.

POVEČALI PRIPRAVLJENOST ZA PROTITERORISTIČNO DELOVANJE

BESEDILO stotnik Blaž Primc in Marko Pišlar
FOTO Borut Cirnski, Tadej Krese in Bruno Toič

Vaja Protiudarec je bila prva v letošnjem nizu vojaških vaj Preskok, ki jih organizira Poveljstvo sil Slovenske vojske. Vadbena aktivnost, ki je potekala od 16. do 23. maja na območju Vojašnice Jerneja Molana v Cerkljah ob Krki, je organizirala Specializirana enota vojaške policije. Vaja je potekala pod sloganom *Enotni in pripravljeni*.

Glavni cilj vaje Protiudarec je bil povečati pripravljenost in zmožnost enot ter služb za skupno delovanje pri protiterorističnih operacijah znotraj Republike Slovenije in v zaledju zavezniških operacij. To vključuje izboljšanje sposobnosti hitrega odzivanja in učinkovitosti komunikacije ter koordinacije med različnimi službami in enotami. Poleg tega je bila vadbena aktivnost osredotočena na poenotenje razumevanja vlog in pristojnosti med deležniki sistema za ukrepanje ob terorističnem napadu v Sloveniji. Z vajo so poskušali ob trenutno veljavni zakonodaji ter na podlagi lekcij in učenja iz izkušenj pripraviti standardne operativne postopke za reševanje kriznih razmer. Vaja je bila zahtevna aktivnost in zelo pomembna za preverjanje zakonskih pristojnosti ter interoperabilnosti posameznih deležnikov pri zagotavljanju nacionalne varnosti in zaščite pred morebitnimi terorističnimi grožnjami. Scenarij vaje je predvideval vlogo in pristojnosti posameznih služb v okviru trenutno veljavne zakonodaje v Republiki Sloveniji.

TEORETIČNI IN PRAKTIČNI DEL VAJE

Vaja je bila sestavljena iz teoretičnega in praktičnega dela. V okviru teoretičnega dela so bila organizirana strokovna predavanja. Pripadnica avstrijskih oboroženih sil je predavala o vlogi njihove vojske pri celovitem državnem odzivu ob terorističnem napadu večjih razsežnosti. Predstavniki Obveščevalno varnostne službe Ministrstva za obrambo, Slovenske obveščevalno-varnostne agencije in Policije pa so pripravili predavanja o radikalizaciji pripadnikov oboroženih sil, teroristični ogroženosti Republike Slovenije ter trendih terorističnih napadov v naši regiji. Najpomembnejša pa sta

1 **Z daljinsko vodenim robotom so nevtralizirali eksplozivne naprave.**

2 **Odvzem prostosti ugrabitelju letala**

bila razprava in preigravanje morebitnih scenarijev ob terorističnem napadu. Po udarjena je bila prepoznavna sistemskih izzivov glede vlog in pristojnosti posameznih resorjev v različnih scenarijih v okviru trenutno veljavne zakonodaje. Ta del je bil namenjen operativno-strateški ravni ter strokovnjakom s področij zakonskih pristojnosti in protiterorističnega delovanja v posameznih resorjih. Praktični del vaje na terenu je bil sestavljen iz več delov. Najprej je na vojaškem letališču v Cerkljah ob Krki potekala vaja prizemljitve ugrabljenega letala, pri čemer so bili naknadno opravljeni vsi postopki reševanja ugrabljenega pilota in odvzema prostosti ugrabitelju. Nato je sledila preiskava letala, med katero so zasegli elektronske naprave, iz katerih so bili pridobljeni podatki za nadaljnjo preiskavo. Na podlagi teh podatkov so bližnji zapuščen vojaški objekt, v katerem so teroristi izdelovali improvizirane eksplozivne naprave, preiskali pripadniki Posebne enote za specialno taktiko. Ob odkritju groženj pa je Vod za uničevanje neeksploziranih ubojnih sredstev ob pomoči Oddelka za protibombno zaščito nevtraliziral nastavljene improvizirane eksplozivne naprave. Na koncu so si kriminalisti iz Specializirane enote vojaške policije ogledali kraj kaznivega dejanja. V sklepnem delu pa so udeleženci na vaji reševali kompleksno situacijo s talci. Storilci so namreč zajeli več vojaških in civilnih oseb ter jih zadrževali v enem izmed objektov cerkljanske vojašnice, od koder so dajali svoje zahteve. V vajo so bili vključeni tudi pogajalci iz Specializirane enote vojaške policije, Obveščevalno varnostne službe Ministrstva za obrambo in Policije. Pogajanja so potekala vso noč in pogajalci iz vseh pristojnih služb so s svojim sodelovanjem pripomogli k vzpostavitvi pogojev za uspešno rešitev kriznih razmer s prijetjem storilcev. Za to sta z vpadom v objekt poskrbeli Specializirana enota vojaške policije in Specialna enota policije. Med aktivnostmi je bila najpomembnejša interoperabilnost vseh sodelujočih vadbencev, njihovo delovanje pa je vseskozi temeljilo na upoštevanju zakonskih omejitev in pristojnosti, pri čemer so strokovno ter zakonito izvajali postopke na terenu in učinkovito rešili kompleksno situacijo s teroristično grožnjo.

V VAJO VKLJUČENI GLAVNI DELEŽNIKI NACIONALNOVARNOSTNEGA SISTEMA

Nosilna enota na vaji je bila Specializirana enota vojaške policije z vsemi specialističnimi elementi enote, kot so Posebna enota za specialno taktiko, Oddelek za protibombno zaščito, vodniki službenih psov in kriminalisti, na njej pa so sodelovali tudi pripadniki 15. brigade vojaškega letalstva in zračne obrambe, 72. brigade, operativnega centra, Enote za elektronsko bojevanje in Voda za uničevanje neeksplozivnih ubojnih sredstev iz sestave 430. mornariškega divizion. Poleg Slovenske vojske so bili v vadbene aktivnosti vključeni še Policija, Slovenska obveščevalno-varnostna agencija, Obveščevalno varnostna služba Ministrstva za obrambo, Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje ter Specializirano

▲ Policijski specialci so z lestvijo vpadli v objekt.

■ Pripadniki Specializirane enote vojaške policije so opravili notranjo preiskavo.

državno tožilstvo. Vaja Protiudarec je bila z vidika povezovanja najpomembnejših deležnikov nacionalno-varnostnega sistema, ki skrbijo za neposredno izvedbo ali podporo protiterorističnega delovanja, zgodovinska. Pridobljene izkušnje in ugotovitve pa bodo pripomogle k nadaljnjemu izboljšanju sistema ukrepanja ob morebitnih terorističnih napadih ter prispevale k zagotovitvi čim večje varnosti za slovenske državljane.

V ANKARANU RAZSTAVA O VOJAŠKI POMORSKI TRADICIJI

BESEDILO IN FOTO Marko Pišlar

Vsredo, 29. maja, je v Vojašnici slovenskih pomorščakov v Ankaranu potekala slovesnost, s katero so zaznamovali 25. obletnico odprtja ankaranske vojašnice. Ob tej priložnosti so v drevoredu parka pred vojašnico odprli stalno razstavo *Nosilci slovenske pomorske identitete*, ki sta jo pripravila 430. mornariški divizion in Vojaški muzej Slovenske vojske. Ob navzočnosti sedanjih in nekdanjih pripadnikov diviziona so razstavo odprli minister za obrambo Marjan Šarec, načelnik Generalštaba Slovenske vojske generalpodpolkovnik Robert Glavaš, poveljnik divizion kapitan bojne ladje Bogomir Tomažič in načelnik Vojaškega muzeja podpolkovnik Marko Hlastec.

Slovenski narod je bil v svoji zgodovini vedno pomorsko usmerjen. Slovenci so službovali v trgovskih in vojnih mornaricah številnih držav, predvsem tistih, ki jim je pripadalo slovensko etično ozemlje. Na vojaških ladjah in v podmornicah, mornariškem letalstvu, enotah obalne obrambe, pomorsko-desantnih enotah, poveljstvih in podpornih službah so odgovorno službovali na vseh dolžnostih, kot mornarji, podčastniki in častniki. Več kot 60 posameznikov slovenskega rodu je doseglo admiralski čin, kar pomeni vrhunsko kariero in strateški prispevek k vojaški pomorski zgodovini. Na ozemlju današnje Slovenije so se med drugim rodili zmagovalci pomorske bitke pri Visu, veliki admiral vojne mornarice Avstro-Ogrske, prvi poveljnik mornarice Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev ter prvi poveljnik partizanske mornarice. Pomembni posamezniki so bili viceadmiral Wilhelm von Tegetthoff, veliki admiral Anton Haus, kontraadmiral Metod Koch, kontraadmiral Ivan Kern, admiral Josip Černi, kontraadmiral Janez Tomšič, poročnik bojne ladje Sergej Mašera, kontraadmiral Marjan Pogačnik in še veliko drugih. Vsi so nosilci slovenske vojaške pomorske identitete in tradicije, na katero smo lahko Slovenci upravičeno ponosni. Vojaško pomorsko tradicijo Slovencev danes nadaljuje in neguje 430. mornariški divizion, ki s svojimi zmogljivostmi ne brani le slovenske suverenosti na morju, temveč podpira naloge v sistemu zaščite in reševanja na morju ter dejavno sodeluje pri zagotavljanju mednarodne pomorske varnosti z navzočnostjo svojih pripadnikov v mednarodnih pomorskih operacijah in na misijah po vsem svetu.

Poveljnik 430. mornariškega divizion kapitan bojne ladje Bogomir Tomažič je v pozdravnem nagovoru spomnil, da je pred 25 leti, natančneje 15. maja 1999, mornariška enota Slovenske vojske dobila svoj novi dom. V vojašnico v Ankaran so se pripadniki mornariškega divizion preselili s treh začasnih lokacij, pod budnim očesom spomeniškega varstva pa je bila v celoti obnovljena. Simbolično sta iz zapuščenega in zanemarjenega objekta nekdanje bolnišnice v novi podobi ter z novim poslanstvom zasijala vojašnica in prelep park z drevoredom. Kapitan bojne ladje Tomažič je pojasnil, da se je mornariški divizion od takrat razvijal, posledično pa vojašniška infrastruktura postaja pretesna, zato upa, da se bodo načrti za širitev in gradnjo prepotrebne načrtovane infrastrukture čim prej uresničili. Povedal je še, da stalna razstava o slovenski vojaški pomorski identiteti, ki stoji v drevoredu parka vojašnice, pomeni novo simbolno vrednost. Z njo bodo domači in tuji obiskovalci izvedeli, da se naša pomorska vojaška zgodovina ni začela z osamosvojitvijo Slovenije, temveč so jo ustvarjali naši predniki, ki so bili kot zelo zanesljivi ter cenjeni mornariški častniki, podčastniki in mornarji del mornariških sil, ki so branile Jadransko morje ter širši interes v oddaljenih morjih sveta. Slavnostni govornik na slovesnosti minister za obrambo Marjan Šarec je v uvodu spomnil na pomorsko usmerjenost Slovenije in bogato pomorsko tradicijo Slovencev, ki so služili v vojaških mornaricah različnih držav na ozemlju današnje države. Po ministrovih besedah je prav, da se svoje vojaške pomorske zgodovine in ljudi, ki so dali vse, mnogi tudi svoje življenje, spominjamo, jih cenimo ter jim posvečamo tudi muzejske zbirke. Minister Šarec je poudaril, da je 430. mornariški divizion ponosen naslednik vseh posameznikov, ki so oblikovali slovensko pomorsko tradicijo in so se borili v različnih mornaricah ter nam ne nazadnje izborili tudi samostojno državo. Po ministrovi oceni smo državljani Slovenije lahko upravičeno ponosni na svojo mornarico, moramo pa se zavedati, da je vsaka država najprej sama odgovorna za svojo obrambo. Zato na obrambnem ministrstvu povečujejo sredstva za naložbe v Slovensko vojsko, tudi v vojaško mornarico. Ob koncu je minister Šarec vsem pripadnikom mornariškega divizion čestital za novo pridobitev.

SLOVENSKA VOJSKA PREIZKUŠA ELEKTRIČNE MOTORJE

BESEDILO Marko Pišlar
FOTO Bruno Toič

V vojaškem objektu Škrilj na Kočevskem so 13. junija predstavniki Ministrstva za obrambo, Slovenske vojske in mariborskega podjetja STRiX eMotors predstavili nova električna motorna kolesa STRiX e-VOLUTION. Šest motorjev in štiri snežne sani s pripadajočo opremo, ki jih podjetje razvija v sodelovanju z ministrstvom, testirajo pripadniki Enote za specialno delovanje.

MINISTRSTVO PODPIRA SLOVENSKO OBRAMBNO INDUSTRIJO

Ministrstvo za obrambo v zadnjem letu sredstva intenzivno vplaga v nacionalne razvojne projekte. Kot je poudaril generalni direktor Direktorata za logistiko na Ministrstvu za obrambo mag. Željko Kralj, tako pomagajo slovenskim podjetjem razviti različne proizvode, namenjene vojaški in tudi civilni uporabi. Razvoj tihih,

visokozmogljivih in hitrih električnih motornih koles z dometom do sto kilometrov je le eden izmed nacionalnih raziskovalno-razvojnih investicijskih projektov, ki na podlagi uspešnega sodelovanja ministrstva s slovenskimi podjetji že prinašajo rezultate ter udeležujejo namero vodstva obrambnega ministrstva, da na eni strani posodablja Slovensko vojsko, na drugi pa spodbuja domače raziskovalce in slovensko obrambno industrijo. Slovenska podjetja z aktivnostmi ministrstva, kot je izpostavil mag. Kralj, pridobijo možnost vpisa produktov v Natov sistem standardizacije, obenem pa dobijo nujno potrebne reference pri nastopanju na zunanjem trgu. Ministrstvo za obrambo je skupaj z grozdom obrambne industrije in slovenskimi podjetji, tudi proizvajalcem STRiX eMotors, sodelovalo na pariškem sejmu obrambe in varnosti Eurosatory 2024, v začetku julija pa bo produkte nacionalnih razvojnih projektov celovito predstavilo slovenski javnosti.

TIHO DELOVANJE, VELIKA MOČ IN DOMET MOTORJA

Direktor mariborskega podjetja STRiX eMotors Sašo Emin je povedal, da se je ministrstvo v razvoj električnih motornih koles, prilagojenih za potrebe Slovenske vojske, vključilo pred približno letom dni, že konec lanskega leta pa so za potrebe Slovenske vojske izdelali prve motorje. »Naš cilj je bil izdelati električni motor, ki bi se z bencinskim lahko primerjal v najtežjih pogojih delovanja,« je pojasnil Emin in dodal, da so ob upoštevanju visokih vibracij ter moči motorja električni pogonski sklop razvili za kar najbolj tiho delovanje, preprosto zamenljiva baterija, ki ima visoko zmogljivost, pa omogoča domet približno do sto kilometrov. Električni motor ima nizek termalni odtis ter vgrajene posebne

infrardeče luči za nočno vožnjo, nanj je mogoče namestiti tudi nosilce za različni tovor, opremo, orožje in strelivo. Njegova teža pa je primerljiva s težo bencinskega motorja. Z njim je mogoče voziti tudi po snegu, za kar so v podjetju razvili posebne snežne sani. Po Eminovih besedah se v podjetju pripravljajo na serijsko proizvodnjo, saj v okolici Maribora vzpostavljajo proizvodno linijo za izdelavo približno 10.000 motorjev na leto, za kar bodo potrebovali vsaj 70 zaposlenih. Motor je z izjemo nekaj delov v celoti slovenski proizvod.

NOVA MOTORNA KOLESA UPORABNA PRI DELU VOJAŠKE SPECIALNE ENOTE

Konec leta so sledili postopki certifikacije in homologacije motornih koles, kar pomeni, da je motorno kolo mogoče tudi registrirati. Enota za specialno delovanje je motorje začela testirati februarja. Poveljnik te enote podpolkovnik Matija Jazbec je dejal, da so prve izkušnje z motorji dobre. Motorno kolo je po njegovih ocenah zelo

Motorno kolo omogoča hiter in prikrit premik ter izmik z uporabo orožja.

Motorno kolo STRiX e-VOLUTION je skoraj v celoti slovenski proizvod.

▲ uporabno pri delu specialne enote, saj je ena izmed njenih pomembnih nalog tudi specialno izvidovanje, ki zahteva hiter, tih in prikrit premik ter izmik. »Gibanje po zahtevnih terenih, velika hitrost in neslišnost so za nas bistvenega pomena,« je povedal podpolkovnik Jazbec in izpostavil prednost neposrednega sodelovanja s podjetjem pri odpravljanju pomanjkljivosti in izpopolnjevanju lastnosti motorjev. Ministrstvo za obrambo je pogodbo o nakupu šestih električnih motornih koles STRiX e-VOLUTION in štirih snežnih sani s pripadajočo opremo sklenilo na podlagi Zakona o javnem naročanju na področju obrambe in varnosti. Dobavitelj je bil izbran na podlagi odločitve o oddaji javnega naročila za nakup električnih motorjev in snežnih sani za motorje ter po končanem pogajalskem postopku konec lanskega junija. Skupna vrednost pogodbe za nakup šestih motornih koles in štirih snežnih sani znaša 174.988 evrov brez davka oziroma 213.485,36 evra z davkom na dodano vrednost.

SLOVENSKA VOJSKA ZAČELA TESTIRATI NOVE SISTEME

BESEDILO SSK, FOTO Bruno Toič

V petek, 7. junija, je Slovenska vojska v sodelovanju s konzorcijem slovenskih podjetij obrambne industrije s podjetjem Valhalla Turrets na čelu na vojaškem strelišču Bač izvedla prvo preizkusno streljanje s sistemom zračne obrambe Mangart 25 na vozilu Perun 4 × 4 ter z oborožitveno postajo Loki 762 na lahkem izvidniškem vozilu za jedrsko, radiološko, kemično in biološko obrambo Kobra 4 × 4.

Razvoj tehnološkega modela lahkega daljinsko vodenega sistema zračne obrambe Mangart 25, integriranega na vozilo Perun 4 × 4, je rezultat slovenskega znanja. Projekt poteka v okviru razvojnega konzorcija petih podjetij,

ki ga vodi podjetje Valhalla Turrets iz Ljubljane, in spada med najpomembnejše razvojne projekte, ki jih financira Ministrstvo za obrambo. Po prvem zelo uspešnem preizkusnem streljanju bodo sledili nadaljnje razvojne dejavnosti in dodatna obsežna testiranja ter preizkušanja za pridobitev vseh potrebnih certifikatov in doseganje končnega cilja – uvedbe oborožitvene postaje v operativno uporabo v Slovenski vojski.

Lahka oborožitvena postaja Loki 762 je prav tako rezultat dela ekipe strokovnjakov iz podjetja Valhalla Turrets, v Sloveniji pa so izdelani tudi njeni glavni mehanski, optični in elektronski sestavni deli. Je ena izmed najkompaktnjših daljinsko vodenih oborožitvenih postaj in je trenutno edina na trgu, ki je dobavljiva v treh kalibrnih, in sicer 5,56, 7,62 ter 12,7 mm. V sklepnih fazah razvoja te postaje je sodelovala tudi Slovenska vojska, operativna uporaba postaje v kalibru 7,62 mm pa je predvidena na lahkih kolesnih izvidniških vozilih Kobra 4 × 4 in taktičnih tovornih vozilih Rheinmetall MAN 8 × 8.

▶ Sistem zračne obrambe Mangart 25

◀ Lahka oborožitvena postaja Loki 762

NAJBOLJŠI VOJAK JE DESETNIK ROLANDO KROPEJ

BESEDILO Petra Apšner
FOTO Bruno Toič

Na svečani proslavi ob dnevu Slovenske vojske, ki je potekala 14. maja v Mariboru, je bil naslov najboljšega vojaka za leto 2023 podeljen Rolando Kropeju iz 2. pehotne čete 20. pehotnega polka. Zrečan je prestižno priznanje prejel za svoje izjemne dosežke, predanost in profesionalnost.

Desetnik Rolando Kropej v Slovenski vojski trenutno opravlja dolžnosti in naloge vodje ognjene skupine v 2. pehotni četi 20. pehotnega polka. V Slovenski vojski je zaposlen od decembra 2013, ko je po temeljnem vojaškem strokovnem usposabljanju v Vipavi in usposabljanju za rdečo baretko odšel na Natovo misijo Kforja na Kosovu. Na drugi misiji je bil prav tako na Kosovu, tretjo in četrto pa je opravil na Slovaškem. »Lani sem bil na misiji na Slovaškem, ki sem jo podaljšal in tam ostal eno leto. V tem času sem skoraj en mesec nadomeščal poveljnika oddelka,« nam je razložil in dodal, da je bil na to dolžnost zelo ponosen. Pri nalogah je vedno pokazal izjemno vodstveno sposobnost in predanost svoji ekipi.

Desetnika Kropeja pri delu odlikujejo realistično razmišljanje in kritična presoja ter jasna vizija nadaljnje kariere v Slovenski vojski. Njegov odnos do nadrejenih v četi je profesionalen in velja za pripadnika, ki brezpogojno spoštuje etični kodeks Slovenske vojske. Desetnik Kropej je tudi eden najboljših strelcev v četi, kar potrjujejo njegovi strelski rezultati v letu 2023, prav tako je vseskozi izvrstno fizično pripravljen. Njegove izjemne osebne lastnosti, profesionalnost, strokovnost in motiviranost potrjujejo, da je odlični kandidat za podčastniško šolo. V krogu svojih sodelavcev in nadrejenih velja za zanesljivega ter odgovornega pripadnika, ki je vedno pripravljen na nove izzive.

Desetnik Kropej prisega na aktivno življenje, zato se v prostem času rad odpravi v fitnes ali pa teče v naravi, veliko časa nameni tudi streljanju

na strelišču. Prav zaradi ljubezni do aktivnega življenja je bila zaposlitev v vojski še bolj mamljiva. »Vojska me je že od nekdaj zanimala, saj omogoča dinamično delo in veliko športne aktivnosti. Lahko si na terenu, straži, vaji. Delo je raznovrstno, kar mi je zelo všeč,« je povedal. Zaposlitev v Slovenski vojski zato priporoča vsem mladim, ki jim aktivno življenje veliko pomeni. Delo v vojski omogoča tudi osebno rast in veliko priložnosti za razvoj karierni poti. Desetnik Kropej s svojim delom in dosežki ne navdihuje samo svojih sodelavcev, temveč tudi javnost. Njegova zgodba je torej opomin, da sta predanost in trdo delo ključ do uspeha, ne glede na poklic in življenjsko pot.

Naslov najboljšega vojaka, ki ga je ob dnevu Slovenske vojske prejel desetnik Kropej, je zagotovo priznanje, ki simbolizira izjemne dosežke, hkrati pa tudi obvezo za prihodnje generacije vojakov, da sledijo njegovemu zgledu. Desetnik Kropej je ob prejemu pokala za najboljšega vojaka poudaril, da je neizmerno hvaležen za priznanje, ki je rezultat skupnega dela in podpore njegovih sodelavcev ter družine. »Občutki so odlični, zelo sem ponosen in hkrati vesel, da so trud prepoznali tudi nadrejeni in ga nagradili,« je ponosno pristavil Kropej, za katerega sta nenehno izobraževanje in usposabljanje pomembna za ohranjanje visoke ravni pripravljenosti Slovenske vojske. Ta se s ponosom ozira na svoje pripadnike, kot je desetnik Kropej, in z optimizmom gleda v prihodnost, saj ve, da ima v svojih vrstah izjemne posameznike, ki so pripravljeni služiti domovini ter jo varovati.

◀ Desetnik Kropej je ob dnevu Slovenske vojske prejel priznanje za najboljšega vojaka.

IŠČEJO VZROKE, NE KRIVCA

BESEDILO Petra Apšner
FOTO Borut Podgoršek

Zaradi nevarnega tovora je prizorišče pregledal pirotehnik.

Na slikoviti Pokljuki je potekala obsežna vaja Zlomljeno krilo 2024, na kateri so simulirali letalsko nesrečo. Namen vaje je bil preizkusiti pripravljenost in usklajenost različnih služb ter organov, ki se odzovejo ob nesreči letala. Na vaji so sodelovali vojaška in kriminalistična policija, Nacionalni forenzični laboratorij, Obveščevalno varnostna služba Ministrstva za obrambo, tožilstvo, predstavniki Inštituta za sodno medicino ter tujih letalskih družb in drugi.

Letalski preiskovalni organ Ministrstva za obrambo letos praznuje 20-letnico delovanja. V okviru vsakoletne vaje kriznega odzivanja ob letalski nesreči Zlomljeno krilo, ki je letos potekala od 4. do 6. junija, so tokrat na Brdu pri Kranju pripravili še slavnostno konferenco s predavanji in podelitvijo priznanj. Konference sta se udeležila tudi državna sekretarja z ministrstev za notranje zadeve in obrambo, Tina Heferle ter dr. Damir Črnčec. Ta je v nagovoru poudaril, da Letalski preiskovalni organ prispeva k večji letalski varnosti v Slovenski vojski. »V zadnjih letih smo naredili velike korake, ki bodo prispevali k temu, da bo Slovenija ohranjala močno vojaško letalstvo. Zahvaljujem se vsem, ki sodelujete z našimi letalskimi

preiskovalci, in vam želim, da imate čim več vaj in čim manj dogodkov,« je še dodal Črnčec.

PRAKTIČNI DEL POTEKAL NA POKLJUKI

5. in 6. junija je v okolici vojaškega objekta Rudolfa Badjura na Pokljuki potekal praktični del vaje. Scenarij je predvideval, da sta med večnacionalno vajo Mountain Strike na visoki nadmorski višini v bližini vojaškega objekta trčili oboroženo vojaško brezpilotno letalo in električno dvomotorno letalo. Trčenje se je zgodilo zaradi vstopa električnega letala v začasno zaprt zračni prostor. Posadka električnega letala je utrpela smrtne poškodbe in ostala v razbitinah. Ker je bilo električno letalo po trku v dimu, je to predstavljalo veliko nevarnost za požar. Na območje je bil po nesreči napoten vojaški helikopter, s katerim so pridobili dodatne informacije in ki je pomagal pri gašenju požara s podvesno vrečo za gašenje. Na kraj dogodka so takoj prihitali prvi posredovalci, z njimi pa je bila v stiku preiskovalna ekipa, ki je poveljniku dajala navodila za varnost in zbiranje podatkov. Zaradi nevarnega tovora na brezpilotnem letalu so prizorišče nesreče najprej pregledali z daljinsko vodenim robotom, nato sta pregled opravila še vojaški službeni pes z vodnikom in pirotehnik. Nazadnje so si kraj nesreče ogledali vojaški in civilni preiskovalci ter predstavniki Inštituta za sodno medicino. »Na začetku take preiskave je treba najprej vzpostaviti enotnost poveljevanja, v nadaljevanju pa poskrbeti za dobro organizacijo, saj je prizorišče letalske nesreče samo eno in ni deljivo, hkrati pa je treba ustrezno zavarovati dokazni material,« je ob začetku vaje povedal glavni preiskovalec na Ministrstvu za obrambo in vodja vaje polkovnik Mihael Klavžar. Pojasnil je, da so njihove preiskave v nasprotju s policijskimi usmerjene v iskanje vzroka, in ne krivcev, zato se njihovi izsledki ne uporabljajo za kaznovanje udeležencev v nesreči. »To je pristojnost drugih organov,« je dodal in poudaril, da so postopki sicer istovetni, saj bi se organi v nasprotnem primeru medsebojno ovirali. Klavžar je še razložil, da so vsi, ki so vključeni v take primere, zaradi ustreznih postopkov pred sodišči in v zavarovalniških postopkih dolžni deliti izsledke preiskav. Evgen Trampuš z Uprave kriminalistične policije je ob tem dodal: »Ogledi kraja nesreče trajajo dan ali dva, lahko pa tudi do enega meseca, medtem ko preiskave trajajo tudi do več mesecev. Je pa to odvisno od površine, na kateri se je nesreča zgodila, in od števila žrtev.« Na vaji je

sicer scenarij predvideval štiri smrtne žrtve, dva pilota in dve civilni osebi.

20. IZVEDBO SPREMLJALI TUDI TUJI PREDSTAVNIKI

Vaja Zlomljeno krilo izvira iz preiskave letalske nesreče letala Pilatus PC-9 pred 20 leti, v kateri se je smrtno ponesrečil namestnik poveljnika takratne letalske brigade. Glede na dejstvo, da tedaj postopki niso bili ustrezno koordinirani, se je pojavila zamisel o organizaciji vaje, na katero bi povabili vse predstavnike resorjev, nato pa bi skupaj določili ustrezne protokole za koordinacijo in ravnanje v podobnih primerih. Ker so se tudi druge države začele zanimati za enak koncept, je ta vaja prerasla v mednarodno aktivnost, ki ji je letos prisostvovalo tudi 16 tujih pripadnikov, večinoma iz zavezništva. »Z nami so predstavniki oboroženih sil letalstva Združenih držav Amerike, Nemčije, Madžarske in Hrvaške, Švica ter Avstrija pa sodelujeta kot opazovalki,« nam je zapal polkovnik Klavžar in pojasnil, da se tudi državi opazovalki zanimata za podoben sistem. Sodelovanje na vaji se vsako leto pokaže kot zelo dobro, po vsaki vaji je opravljena analiza, pri čemer se prepoznajo dobre stvari in tudi morebitne pomanjkljivosti, na podlagi katerih se v nadaljevanju pripravijo ukrepi za naslednjo vajo. Vaja Zlomljeno krilo je bila in ostaja pomemben preizkus pripravljenosti različnih služb na izredne razmere, kot je letalska

Dan pred praktično vajo je na Brdu pri Kranju potekala konferenca, na kateri je zbrane nagovoril dr. Damir Črnčec.

V letalski nesreči so bili smrtno poškodovani dva pilota in dve civilni osebi.

nesreča. Take vaje so pomembne za zagotavljanje varnosti in učinkovitega odziva v resničnih situacijah. Skupna prizadevanja vseh sodelujočih na vaji so ponovno pokazala visoko stopnjo profesionalnosti in pripravljenosti na spoprijemanje s takimi izzivi, kar je ključno za varnost prebivalcev ter vojaškega osebja.

Helikopterska posadka je v okviru usposabljanja usvojila pomembno znanje za opravljanje zahtevnih nalog.

BESEDILO Borut Podgoršek in Petra Apšner
FOTO Borut Podgoršek

**VERIGA JE TAKO MOČNA,
KOT JE MOČAN NJEN
NAJŠIBKEJŠI ČLEN**

Maja in junija je v Mednarodnem centru za usposabljanje helikopterskih posadk za podporo specialnim silam potekalo usposabljanje, ki je ključno za krepitev sposobnosti vojske ter njene pripravljenosti za opravljanje zahtevnih nalog v vseh pogojih, vključno z nočnimi operacijami in delovanjem na težko dostopnih območjih. V sredini junija smo obiskali naše pripadnike v Zadru.

Helikopterska enota za specialno delovanje (angl. Special Operation Air Task Unit – SOATU) predstavlja vzpostavitev ene izmed ključnih zmogljivosti Slovenske vojske, kar je eden pomembnejših ciljev 15. brigade vojaškega letalstva in zračne obrambe. Maja se je v Mednarodni center za usposabljanje helikopterskih posadk za podporo specialnim silam v Zadru na usposabljanje odpravila že druga slovenska ekipa, čakalo pa jih je zahtevno usposabljanje, ki vključuje vse od tehničnega znanja do taktičnih veščin. Posadke morajo biti namreč sposobne delovati na različnih geografskih območjih in v različnih vremenskih razmerah, pri čemer uporabljajo sodobno opremo, kot so očala za nočno gledanje, hkrati pa morajo biti pripravljene tudi na hitre spremembe na terenu. Vzpostavitev zmogljivosti helikopterske enote za specialno delovanje omogoča boljše pripravljenost na izredne razmere ter krepi sposobnost vojske za izvajanje specialnih operacij. Usposabljanje v Zadru je le del širšega programa, ki vključuje stalno izobraževanje in usposabljanje ter izpopolnitev znanja. »Nobena letalska enota ne stremi k temu, da doseže samo standard. Standard je minimum. Mi želimo nekaj več, saj to pomeni tudi več varnosti, zaupanja in izkušenj, kar nam olajša delo,« nam je v uvodu zaupal poveljnik helikopterske enote za specialno delovanje ter vodja vzpostavitve zmogljivosti podpolkovnik Igor Lanišnik. Ob tem je izpostavil pomembnost prepoznavanja šibkih točk, za kar si prizadeva tudi sam, saj pravi, da se je treba zavedati, da je veriga močna toliko kot njen najšibkejši člen. »Ravno te šibke točke mi prepoznamo in jih želimo odpraviti,« je še poudaril.

DOBRO DELO PREPOZNALI TUDI V VODSTVU CENTRA

Nad usposobljenostjo slovenskih letalskih posadk in specialnih sil je bil navdušen tudi direktor Mednarodnega centra za usposabljanje letalskih posadk za potrebe specialnih sil brigadir Dragan Andrijević. Povedal je, da je vloga programa pomoč pri načrtovanju misij in letenju ter priprava programov.

Usposabljanje je vključevalo spuščanje po tanki in debeli vrvi.

Ob tem je poudaril prednosti njihove lokacije: »V Zadru imamo 70-letno tradicijo letenja in več kot 300 dni na leto, primernih za letenje. Imamo morje, gore, vojaške kopenske in morske poligone ter dobro infrastrukturo. Naš cilj je, da se pripadniki različnih držav urijo na enem mestu z enakimi postopki. Tako zmanjšujemo skupne stroške in dosegamo Natove standarde ter interoperabilnost. Posadke so aktivne deset do 12 ur na dan. Teren jim ni poznan, zato so priprave na naloge še toliko zahtevnejše. Fantje so od doma tudi po 15 tednov, zato je pomembno, da se dobro razumemo. Moram reči, da je morala na zelo visoki ravni.« Vsi sogovorniki so izpostavili tudi pomembnost odmaknjenosti od matičnih enot, saj lahko tako ves čas namenijo samo usposabljanju. Nadporočnik Luka Turk je v Mednarodnem centru za usposabljanje letalskih posadk za potrebe specialnih sil častnik za standardizacijo in tam opravlja svoj prvi triletni mandat. Povedal je, da v centru delajo skoraj vsi vse. »Na eni strani sem vpet v delo gostiteljev, na drugi strani pa delujem kot vezni člen med slovensko ekipo na usposabljanju in mednarodnim centrom. Moje delo obsega pripravo dokumentacije, predstavitev, pripravo priročnikov in programov usposabljanja. To je manjši del mojih obveznosti, poleg tega sem tudi inštruktor in koordinator, izvajam pa tudi predpoletne priprave pilotov in vse, kar zadeva varnost letenja. V centru pišemo tudi poročila o tečajih in pripravljamo vse za tečajnike, ki prihajajo. Vsi piloti, ki pridejo na novo, gredo na seznanitveni let, da si z inštruktorjem ogledajo območje, nad katerim bodo leteli. Lete izvajamo tudi ponoči, saj je kompleksnost nalog, ki jih opravljajo posadke in specialne sile, res velika,« je še pojasnil nadporočnik Turk.

POKAZALI VISOKO RAVEN PRIPRAVLJENOSTI

Znanje pripadnikov Slovenske vojske je v enem letu več kot očitno napredovalo. »Lani smo bili ob prihodu usposobljeni le za prenos tovora in uporabo hidravličnega vitla podnevi,« je povedal Lanišnik

in dodal, da je preskok v pridobljenem znanju ogromen, saj so pripadniki letos sposobni izvesti skoraj vse naloge, ki naj bi jih letalska specialna enota znala. »To so prenos zunanjega tovora, uporaba hidravličnega vitla ter spuščanje iz helikopterja po tanki in debeli vrvi. Zadnje lahko izvajajo z debelo vrvjo za hitro spuščanje (angl. Fast Rope Insertion/Extraction System – FRIES), vpeto v posebno konzolno inštalacijo, medtem ko se za hiter umik lastnih sil uporablja debela vrv, vpeta v tovorno kljuko helikopterja. Na njej je več sponk oziroma ušes, v katera se pripadniki vpnejo (angl. Special Patrol Insertion/Extraction System – SPIES). Te naloge izvajamo podnevi in ponoči,« je še pojasnil Lanišnik. Poudaril je, da so v dveh letih dosegli vse, kar se pri razvoju specialnih sil lahko doseže, predvsem zaradi pozitivnega duha v enoti in želje po razvoju enote. »Na usposabljanju smo se zelo povezali in se res dobro razumemo, kar se mi zdi zelo pomembno,« nam je zaupal tehnik letalec višji vodnik Tomi Mlakar iz 151. helikopterske eskadrilje, zadnji licencirani tehnik, ki je vstopil v enoto. Mlakar je bil na usposabljanju v Zadru že lani, kar mu je dalo odlično podlago, znanje pa je lahko letos še izpopolnil. Tehniki letalci so sicer zelo pomemben del ekipe tudi na tem usposabljanju. Spusti po tanki vrvi iz helikopterja, ki smo jim bili priča, so del klasičnih postopkov specialnih sil. »Tanko in debelo vrv uporabljamo za infiltracijo ter umik na določeno točko. Tanko vrv za spuščanje iz helikopterja uporabljamo že od ustanovitve naše enote, debelo vrv pa smo uporabljali v sodelovanju s Specialno enoto policije in tujimi vojskami. Tako smo tudi pridobili certifikate za delo z debelo vrvjo. Vendar je teh nekaj spustov na leto premalo, da ti to pride v kri in strah ni več prisoten. Doseči želimo, da ne bomo razmišljali o spustu, temveč o nalogi, ki nas čaka. Zelo dobrodošlo je, da lahko na usposabljanju letalskih posadk v Mednarodnem centru za usposabljanje letalskih posadk za potrebe specialnih sil delamo s svojimi helikopterji Cougar,« je pojasnil pripadnik Enote za specialno delovanje in dodal, da se pripadniki enote iz helikopterja spustijo po vrvi z višine od pet do deset metrov. Vrv je lahko dolga 18 in 40 metrov, uporablja pa se samo za usposabljanje v domači bazi na Škrlju za spuščanje s stolpa. Pri spuščanju po tanki vrvi ni nobenega dodatnega varovanja, pripadniki so prepuščeni samo lastnemu znanju, usposobljenosti in zaupanju v posadko helikopterja. Te naloge tako niso primerne za vse pripadnike Slovenske vojske, temveč le za manjše skupine do 12 pripadnikov. Naš sogovornik je razložil, da posadka helikopterja enoto minuto pred priletom na točko spusta obvesti, da se pripravi, nato imajo 20 sekund, da se spustijo iz helikopterja, tehnik letalec pa takoj zatem debelo vrv potegne v helikopter. Posadka in enota pri tem komunicirata po radijski

Posadko so sestavljali pripadniki Enote za specialno delovanje, tehnik letalci in piloti.

zvezi, komunikacija v ekipi specialcev pa med operacijo poteka na drugi frekvenci. Vsi postopki so natančno opisani in predvidevajo tudi komuniciranje ob odpovedi radijske zveze, ki v tem primeru poteka s kretinjami. Za opazovalce je zagotovo najatraktivnejši del umik enote z debelo vrvjo. Debela vrv je pri tem vpeta v podvesno kljuko helikopterja, iz katerega jo vrže tehnik letalec. Na debelo vrv se lahko hkrati vpne do 12 pripadnikov, ki v paru (dvakrat po šest pripadnikov) visijo drug nad drugim. V našem primeru je na vrvi viselo pet pripadnikov Enote za specialno delovanje. Debelo vrv se sicer uporablja ob hitrem in nujnem umiku moštva s sovražnega območja, ko pristanek helikopterja ni mogoč. Pripadnik Enote za specialno delovanje je ob tem izpostavil še druge naloge, za katere se usposablja in katerih zahtevnost je različna. Najtežje je delo ponoči v visokogorju. Pripadniki se pred odletom vpnejo v ušesa debele vrvi in z raztegnjenimi rokami nakažejo, da so pripravljeni za dvig. Helikopter se, ko so vsi pravilno vpeti in imajo raztegnjene roke, počasi dvigne in odleti. Ponoči so vrvi in specialci markirani s kemičnimi lučkami, da se vidijo. Med umikom helikopter specialce odpelje na najbližjo varno točko, kar pomeni približno od pet do deset minut letenja. Helikopterske enote za specialno delovanje tako zaradi svoje sposobnosti, da hitro in učinkovito izvedejo kompleksne zračne operacije, ostajajo pomemben del sodobnih vojaških sil. Njihova prisotnost na bojišču povečuje možnosti uspeha in zmanjšuje tveganje za zemeljske enote, s svojim delovanjem pa ne le podpirajo neposredne vojaške cilje, temveč tudi prispevajo k širši varnosti ter stabilnosti v konfliktnih območjih. Vzpostavitev helikopterske enote za specialno delovanje pomeni vrhunec sodobnega vojaškega letalstva in operacij, z združevanjem izjemno usposobljenega osebja, napredne tehnologije in natančnih taktik pa omogoča izvajanje najzahtevnejših vojaških operacij.

OBJAVE MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

Št. 375
JUNIJ 2024

6584.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 136. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) izdajam

ODREDBO O PODELITVI PRIZNANJ MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

ZAHVALNO LISTINO S SPOMINSKIM KOVANCEM

prejmejo:
Stojan COLJA, 1961
Štefan ČUKA, 1963
Peter GOLEŽ, 1966
Miroslav KNEZ, 1967
Rudi KOMAC, 1968
Franc KOSEM, 1960
Bogdan OGRINEC, 1965
Marija VOVK, 1962

Številka: 094-2/2024-19
Datum: 14. 5. 2024

Marjan ŠAREC
MINISTER

6585.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 136. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) izdajam

ODREDBO

O PODELITVI PRIZNANJ MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

I. MEDALJO ZA MEDNARODNO SODELOVANJE III. STOPNJE

prejme:
major DAVID FRANCIS VON NEPPEL,
1983, Kanada

II. MEDALJO ZA MEDNARODNO SODELOVANJE IV. STOPNJE

prejmeta:
stotnik NICHOLAS BERGERON,
1993, Kanada
stotnica MACKENZIE BROUGHTON,
1996, Kanada

Številka: 094-2/2024-20
Datum: 21. 5. 2024

Marjan ŠAREC
MINISTER

6586.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 136. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) izdajam

ODREDBO O PODELITVI PRIZNANJ MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

I. MEDALJO ZA MEDNARODNO SODELOVANJE III. STOPNJE

prejmejo:
polkovnik ALVARADO ANDRÉS
GONZÁLEZ, 1970, Španija
polkovnik PETR BLECHA,
1970, Češka republika
major PAUL GÜNTHER,
1987, Nemčija
major DAVID KREMLIČKA,
1983, Češka republika
podpolkovnik RUBEN OTERO,
1982, Združene države Amerike
podpolkovnik RADEK ŠOMAN,
1982, Češka republika
podpolkovnik RICARDO WOYTH
SANCHEZ, 1981, Nemčija

II. MEDALJO ZA MEDNARODNO SODELOVANJE IV. STOPNJE

prejmeta:

MECHANIZED INFANTRY
DEMONSTRATION BATTALION 92
71ST MECHANIZED BATTALION

Številka: 094-2/2024-21
Datum: 21. 5. 2024

Marjan ŠAREC
MINISTER

6587.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 136. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) izdajam

ODREDBO O PODELITVI PRIZNANJ MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

MEDALJO ZA MEDNARODNO SODELOVANJE III. STOPNJE

prejme:
podpolkovnik CHRISTOPHER
GEORGE DAY, 1968, Avstrija

Številka: 094-2/2024-22
Datum: 21. 5. 2024

Marjan ŠAREC
MINISTER

6588.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 136. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) izdajam

ODREDBO O PODELITVI PRIZNANJ MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

ZLATO MEDALJO SLOVENSKE VOJSKE

prejme:
Mihael KLAVŽAR, 1966

Številka: 094-2/2024-23
Datum: 30. 5. 2024

Marjan ŠAREC
MINISTER

6589.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter petega odstavka 2. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) in Ukaza o priznanjih načelnika GŠSV št. 094-5/2013-260 z dne 17. 1. 2014 izdajam

**UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
GENERALŠTABA SV****I. ZLATO MEDALJO
NAČELNIKA GŠSV**

prejmejo:
Dušica BIZJAK, 1966
Mirko BOLKO, 1966
Damjan HRIBAR, 1970
Boris KLEPAČ, 1970
Jaka KONJAR, 1973
Blanka KRIZ, 1968
Robert PUŠ, 1966
Marko RUPAR, 1974
Kristjan RUSTJA, 1978
Simeon SETNIKAR, 1970
Maja SEVER JELENKO, 1979
Zdenka VESELIČ, 1963
Ivan VIDMAR, 1964

**II. SREBRNO MEDALJO
NAČELNIKA GŠSV**

prejmejo:
Mateja ARKO, 1972
Charles BENEDEJČIČ, 1969
Jože BERGHAUS, 1970
Andrej BOŽIČ, 1966
Luka BULOVEC, 1977
Aljaž FABJAN, 1974
Roman FAGANEL, 1975
Anton JANEŽIČ, 1972
Judita KLEMEN, 1984
Mateja KOKOL, 1976
Igor KOTNIK, 1967
Klemen KOTNIK, 1977
Bojan KOVIČ, 1969
Marjan LJUBEC, 1981
Jernej MAZE, 1983
Blaž MUHAR, 1971
Matjaž NARDIN, 1971
Tomaž OBLAK, 1969
Andrej OVČAR, 1972
Damjan TERŠEK, 1972
Marjana TRONTELJ, 1971
Boštjan VELIKOGNE, 1971
Darko VRBNJAK, 1971

Bojan ZUPANC, 1968

**III. BRONASTO MEDALJO
NAČELNIKA GŠSV**

prejmejo:
Anton AJSTER, 1964
Boštjan ARHAR, 1976
Branimir BOGOJEVIČ, 1989
Miloš BREŠAN, 1973
Stanislav BREZAR, 1972
Maksimilijan CVAJDIK, 1970
Andrej DRAKSLER, 1978
Marjan FERLIN, 1972
Miha GUNA, 1989
Jožef HORVAT, 1978
Gregor JELEN, 1985
Miran KAPUN, 1972
Dušan KOČEVAR, 1971
Janja KOLAR, 1966
Matjaž KORELC, 1974
Anže KOŠMRLJ, 1986
Blaž KOVAČ, 1982
Zoran KOVAČIČ, 1986
Petra KRABONJA, 1981
Petruška KREK VOGELNIK, 1982
Robert LAH, 1969
Peter LESKOVAR, 1970
Davorin LEVIČAR, 1975
Marko LEVSTEK, 1982
Andraž LIPOVŠEK, 1982
Dejan MARUŠA, 1984
Simona MELAVC, 1969
Iztok MOŽE, 1965
Matevž NOVAK, 1977
Amadej PETELINŠEK, 1992
Urška PRELOG, 1978
Ivan RIBIČ, 1974
Matjaž RUKŠE, 1968
Jernej SIMONIČ, 1986
Ištvan STAN, 1969
Ferdo STRGAR, 1984
Dominik ŠENK, 1975
Danilo ŠIŠKO, 1988
Matevž ŠPINDLER, 1978
Franka TOMŠIČ, 1970
Mitja TORI, 1987
Zoran TRATNIK, 1982
Boštjan TURK, 1979
Jože TURK, 1975
Sašo VENE, 1990
Robert VIDOVIČ, 1973
Franci VOGA, 1983
Primož ZUPANC, 1971
Andrej ŽAKELJ, 1982
Iztok ŽUBER, 1970

IV. MEDALJO NAČELNIKA GŠSV

prejmejo:
Miran BLAŠKO, 1972
Urška BRAČIČ, 1981
Robert BRAUC, 1969
Danilo BREZNIK, 1970
Igor BRINAR, 1967
Gorazd CELAN, 1965
Ino ČREŠNIK, 1986
Boris DEŽMAN, 1975
Sašo DEŽMAN, 1974
Martin DRAŽETIČ, 1982
Gregor DRNJAC, 1992
Bojan FIJAVŽ, 1982
Goran FLISAR, 1980
Aleš FRANKO, 1990
Miha GABROVEC, 1993
Rok GAJŠEK, 1987
Tadej GAJŠEK, 1991
Alojz GERBEC, 1971
Andrej GJERGJEK, 1983
Matija GLAŽAR, 1994
Aleksander GROŠE, 1973
Mitja GRUM, 1978
Miran HORŽEN, 1973
Matevž HREŠČAK, 1990
Robert JANKOVIČ, 1969
Žiga KALAJŽIČ, 1978
Žiga KLANJŠČEK, 1986
Ana Marija KLEMENČIČ, 1991
Anže KOMAC, 1984
Rajko KOROŠAK, 1988
Carmen KOS, 1971
Sašo KOS, 1977
Ana KOŠIR, 1990
Nikola KOVAČIČ, 1978
Dejan KRALJ, 1987
Miha KUCHAR, 1960
Aleksander LUKIČ, 1982
Denis MERC, 1986
Mojca NAVRŠNIK, 1969
Tadej PAVLIČ, 1980
Erik PEKOL, 1983
Damir PERŠA, 1969
Martin POSTRUŽNIK, 1993
Urban PRAPROTNIK, 1996
Drago PRAŠNIKAR, 1982
Sašo RAZDRIH, 1966
Lin REGALI, 1986
Žan ROMIH, 1992
Aleš SMODIŠ, 1988
Matej STAVANJA, 1976
Mitja ŠIJANEC, 1985
Alojz ŠKULJ, 1966
Boštjan ŠPACAPAN, 1971
Taras TERJAŠEK, 1992
Žiga TOMAZIN, 1992
Martina TREPLAK HVAŠTI, 1977

Irena TRUNTIČ, 1975
Armando TÜRK, 1986
Blaž UMEK, 1983
Matjaž WITWICKY, 1984
Rok ZABUKOVEC, 1987
Slavko ZORKO, 1973
Dejan ZUPAN, 1992
Matija ZUPANČIČ, 1986

**V. ZLATO PLAKETO
SLOVENSKE VOJSKE**

prejme:
Žarko HENIGMAN, 1963

**VI. SREBRNO PLAKETO
SLOVENSKE VOJSKE**

prejmeta:
Robert DOVGAN, 1968
Bojan KOCIJANČIČ, 1961

**VII. BRONASTO PLAKETO
SLOVENSKE VOJSKE**

prejmejo:
Mateja SKUBIC, 1966
Ela TONIN MALI, 1978
Barbara TURK, 1976

**VIII. ZLATO MEDALJO VOJAKU
SV ZA DOSEŽENE USPEHE**

prejme:
Jaka PIRIH, 1983

**IX. SREBRNO MEDALJO
VOJAKU SV ZA DOSEŽENE
USPEHE**

prejme:
Franci LOGAR, 1966

**X. BRONASTO MEDALJO
VOJAKU SV ZA DOSEŽENE
USPEHE**

prejmejo:
Timotej CUGMAS, 1990
Aleš HOJNIK, 1978
Denis JAMNIK, 1989
Robert KNAVS, 1988
Benjamin KOPŠE, 2001
Benjamin PIRC, 2001
Tomaž RIZMAL, 2001
Matej ROJKO, 1979
Timotej VIPOTNIK, 1996
Aljaž VREČKO, 1993

**XI. MEDALJO VOJAKU SV
ZA DOSEŽENE USPEHE**

prejmejo:
Urban ARIH, 1998

Aljaž BAVDEK, 2000
Blaž BRUMEC, 1987
Matjaž BRUMEN, 1989
Mateja DUCMAN, 1994
Dejan GOVEDIČ, 1988
Matej HOJSKI, 1989
Lino KIRIČ, 1995
Denis MAJCEN, 1990
Uroš MASTNAK, 1992
Damijan MEDVED, 1977
Jure PLAJSNŠEK, 1987
Petra PLEMENIČ, 1983
Gašper REČNIK, 1993
Matej TAŠIČ, 1980
Tadeja VIDOVIČ, 1987

**XII. BRONASTO PRIZNANJE
ZA DELO NA ŠPORTNEM
PODROČJU**

prejmeta:
Valerija LOVREC, 1980
Lovro PLANKO, 2001

**Številka: 094-8/2024-347
Datum: 10. 4. 2024****Generalpodpolkovnik
Robert GLAVAŠ
NAČELNIK GENERALŠTABA SV****6590.**

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter petega odstavka 2. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) in Ukaza o priznanjih načelnika GŠSV št. 094-5/2013-260 z dne 17. 1. 2014 izdajam

**UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
GENERALŠTABA SV****I. ZLATO MEDALJO
NAČELNIKA GŠSV**

prejmeta:
Boštjan BAŠ, 1974
Boštjan MOČNIK, 1974

**II. MEDALJO
NAČELNIKA GŠSV**

prejmejo:
Miha DIMEC, 1982
Rok KOŽAR, 1987
Matija VUČINA, 1979

**Številka: 094-8/2024-356
Datum: 23. 4. 2024****Generalpodpolkovnik
Robert GLAVAŠ
NAČELNIK GENERALŠTABA SV****6591.**

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter petega odstavka 2. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) in Ukaza o priznanjih načelnika GŠSV št. 094-5/2013-260 z dne 17. 1. 2014 izdajam

**UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
GENERALŠTABA SV****MALO SABLJO SLOVENSKE
VOJSKE – SREBRNO**

prejmejo:
Robert BELOVIČ, 1964
Andrej BLATNIK, 1977
Karmen BOŠTJANČIČ GOMBAČ, 1977
Maksimilijan CVAJDIK, 1970
Edo GRZELJ, 1963
Dejan GUMZAR, 1978
Andrej HADNER, 1966
Špela KLANČAR STAVANJA, 1977
Boris KLEPAČ, 1970
Sašo KOMPARE, 1963
Saša KRAJNC, 1961
Ivan KUMAR, 1977
Robert MIKOLIČ, 1973
Andrej MRAK, 1972
Vesna MUHIČ, 1962
Jože NOVAK, 1970
Radko PETROVIČ, 1961
Mitja PLANINC, 1973
Damjan RAJH, 1980
Uroš ROVAN, 1973
Matevž SCHEICHER, 1978
Mark STUPAR, 1974
Gorazd ŠEGULA, 1975
Jože ŠORN, 1971
Zoran ŠTALCER, 1968
Matjaž VINDIŠ, 1979
Mitja ZIDARIČ, 1973

**Številka: 094-5/2024-46
Datum: 23. 5. 2024**

**Generalpodpolkovnik
Robert GLAVAŠ
NAČELNIK GENERALŠTABA SV**

6592.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter petega odstavka 2. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) in Ukaza o priznanjih načelnika GŠSV št. 094-5/2013-260 z dne 17. 1. 2014 izdajam

**UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
GENERALŠTABA SV**

**MALO SABLJO SLOVENSKE
VOJSKE – ZLATO**

prejmejo:
Simon ANDREJEK, 1974
Primož BERNARD, 1974
Janko BOBNAR, 1963
Franci DOLANC, 1979
Aleksander DRNOVŠEK, 1976
Andrej GERJEVIČ, 1977
Miran GORENC, 1972
Loredana HABIČ, 1974
Simon JAKSETIČ, 1977
Alen KEBER, 1975
Alojzij KUMP, 1958
Robert LENARČIČ, 1962
Marko MALJEVAC, 1966
Matjaž MAVSAR, 1963
Vilko OSTANEK, 1969
Robert OŠTIR, 1971
Matej OTRIN, 1975
Karmen POKLUKAR, 1974
Dragan POSLONČEC, 1964
Slavko PRISTAJKO, 1961
Nenad RIKIČ, 1975
Aleš Gregor RISTIČ, 1974
Dušan SANABOR, 1963
Damjan SLIVEČKA, 1975
Vesna STRAH, 1971
Dejan ŠIMAT, 1971
Jerneja TOMŠIČ, 1979
Denis TREBIŽAN, 1974
Dejan TRIFKOVIČ, 1965
Mihaela URBANC, 1980
Miha VENCELJ, 1973
Peter ZVONC, 1975
Mojca ŽAGAR, 1979
Maks ŽITKO, 1960

**Številka: 094-5/2024-47
Datum: 23. 5. 2024**

**Generalpodpolkovnik
Robert GLAVAŠ
NAČELNIK GENERALŠTABA SV**

6593.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza PŠŠ št. 094-5/2013-181 z dne 13. 11. 2013 z dopolnilom izdajam

**UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
POVELJNIŠKO-ŠTABNE ŠOLE SV**

BRONASTO MEDALJO PŠŠ
prejme:
Damjan SLIVEČKA, 1975

**Številka: 094-5/2024-1
Datum: 7. 2. 2024**

**Polkownica
Alenka PETEK
POVELJNICA**

6594.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza ŠČ št. 094-5/2013-179 z dne 13. 11. 2013 z dopolnilom izdajam

**UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
ŠOLE ZA ČASTNIKE SV**

I. ZLATO MEDALJO ŠČ
prejme:
Samo ZANOŠKAR, 1963

II. BRONASTO MEDALJO ŠČ
prejme:
Marko JEŠOVNIK, 1971

III. BRONASTO PLAKETO ŠČ

prejme:
Mitja PETEK, 1978

**Številka: 094-5/2024-3
Datum: 7. 2. 2024**

**Polkovnik
Robert SIMONIČ
POVELJNIK**

6595.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza 16. CNKZP št. 094-5/2013-183 z dne 18. 11. 2013 z dopolnilom izdajam

**UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
16. CENTRA ZA NADZOR
IN KONTROLO ZRAČNEGA
PROSTORA SV**

**ZAHVALO POVELJNIKA
16. CNKZP**
prejme:
Boris NOVKOVIČ, 1967

**Številka: 094-5/2024-24
Datum: 21. 2. 2024**

**Major
Samo MALI
POVELJNIK CENTRA**

6596.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza VEŠC št. 094-6/2022-10 z dne 28. 2. 2022 izdajam

**UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
VEŠČINSKEGA CENTRA**

I. BRONASTO MEDALJO VEŠC
prejmejo:

Domen MIČANOVIČ, 1993
Nives PEVEC HORVAT, 1982
Matjaž SKOPEC, 1990
Nino STUHNE, 1989
Tomaž ŠKVARČ, 1979

II. SREBRNO PLAKETO VEŠC
prejme:
RDEČI KRIŽ – OBMOČNO
ZDRUŽENJE AJDOVŠČINA

**III. POHVALO POVELJNIKA
VEŠC**

prejmejo:
Damjan ČARMAN, 1980
Sebastjan KAVCL, 1981
Marjan RAZLAG, 1978
Aleš SINIČIČ, 1989
Damjan TEMNIKAR, 1977
Tadej TREBŠE, 1980

**IV. ZAHVALO POVELJNIKA
VEŠC**
prejme:
Nikolaj MILHARČIČ, 1975

**Številka: 094-5/2024-5
Datum: 1. 3. 2024**

**Major
Primož MLINAR
POVELJNIK CENTRA**

6597.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza 1. BR št. 094-5/2013-155 z dne 19. 11. 2013 z dopolnilom izdajam

**UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
I. BRIGADE SV**

ZLATO PLAKETO 1. BR
prejme:
OBMOČNO ZDRUŽENJE
VETERANOV VOJNE ZA SLOVENIJO
VETERAN NOVA GORICA

**Številka: 094-6/2024-30
Datum: 4. 3. 2024**

**Polkovnik
Gregor VODEB
POVELJNIK 1. BR**

6598.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza 16. CNKZP št. 094-5/2013-183 z dne 18. 11. 2013 z dopolnilom izdajam

**UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
16. CENTRA ZA NADZOR
IN KONTROLO ZRAČNEGA
PROSTORA SV**

**BRONASTO MEDALJO
16. CNKZP**
prejme:
Damjan PERŠUH, 1979

**Številka: 094-5/2024-29
Datum: 20. 3. 2024**

**Major
Samo MALI
POVELJNIK CENTRA**

6599.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza CZU št. 094-5/2013-163 z dne 5. 11. 2013 z dopolnilom izdajam

**UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
CENTRA ZA ZDRUŽENO
USPOSABLJANJE SV**

I. SREBRNO MEDALJO CZU
prejme:
Aleš GANC, 1978

II. BRONASTO MEDALJO CZU
prejmejo:
Danilo GANC, 1978

Matjaž SANDA, 1979
Izidor ŠTEMBERGER, 1967

**III. POHVALO POVELJNIKA
CZU**

prejmeta:
Robert KOTNIK, 1968
Bernard PESJAK, 1978

**IV. ZAHVALO POVELJNIKA
CZU**

prejme:
UPRAVA ZA OBRAMBO POSTOJNA

**Številka: 094-5/2024-30
Datum: 21. 3. 2024**

**Podpolkovnik
Darko PEČE
NAMESTNIK POVELJNIKA
CENTRA**

6600.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza 74. PEHP št. 094-3/2013-169 z dne 15. 1. 2014 z dopolnilom izdajam

**UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
74. PEHOTNEGA POLKA SV**

**I. SREBRNO MEDALJO
74. PEHP**
prejme:
Kristian BOGDAN, 1978

**II. BRONASTO MEDALJO
74. PEHP**

prejmejo:
Damjan ČASAR, 1984
Gregor DROFENIK, 1980
Beno FOTIVEC, 1984
Srečko GRADIŠNIK, 1971
Rok KOVŠE, 1981
Marko KRAMAR, 1990
Izidor KURENT, 1980
Ksenija LAH, 1982
Tadej LAH, 1981
Aljoša PEČAR, 1986
Daniel VINDER, 1990
Sašo ZELENKO, 1988

III. POHVALO POVELJNIKA**74. PEHP**

prejmejo:
Matic FLAŠKER, 1991
Ema JOSIČ, 1998
Marina KNEZ, 1997

IV. ZAHVALO POVELJNIKA**74. PEHP**

prejme:
Marko VIDEČ, 1981

Številka: 094-5/2024-6**Datum: 29. 3. 2024**

**Podpolkovnik
Gorazd SAGADIN
POVELJNIK POLKA**

6601.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza ŠPČ št. 094-5/2013-188 z dne 20. 11. 2013 z dopolnilom izdajam

**UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
ŠOLE ZA PODČASTNIKE SV**

I. ZLATO PLAKETO ŠPČ

prejme:
Bojan ŠESTAN, 1978

II. SREBRNO PLAKETO ŠPČ

prejme:
Smiljan PERNEK, 1978

III. BRONASTO PLAKETO ŠPČ

prejme:
Iztok ORNIK, 1978

Številka: 094-5/2024-34**Datum: 3. 4. 2024**

**Podpolkovnik
Peter JAZBINŠEK
POVELJNIK ŠPČ**

6602.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 –

uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza CVŠ št. 094-5/2013-164 z dne 5. 11. 2013 z dopolnilom izdajam

**UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
CENTRA VOJAŠKIH ŠOL**

I. SREBRNO MEDALJO CVŠ

prejmeta:
Silvo KUKOVIČ, 1974
Dejan MAJER, 1973

II. BRONASTO MEDALJO CVŠ

prejmejo:
Dejan ČENGIČ, 1976
Tanja DEBEVC, 1977
Robert FERLEŽ, 1969
Gregor JAZBEC, 1972
Franci KAVČIČ, 1978
Matjaž KIRBIŠ, 1979
Marko KRULJAC, 1968
Erih PEČNIK, 1973
Damjan POLAK, 1975
Andrej PURGAR, 1970
Urška ŽUNKO, 1978

III. BRONASTO PLAKETO CVŠ

prejmejo:
ALMA MATER EUROPAEA – ECM
FAKULTETA ZA ORGANIZACIJSKE
ŠTUDIJE V NOVEM MESTU
UNIVERZA NA PRIMORSKEM
UNIVERZA V LJUBLJANI
UNIVERZA V MARIBORU

IV. POHVALO POVELJNIKA CVŠ

prejmejo:
Nika BLAGNE ŠTIMAC, 1994
Ana HAZLER, 1981
Mitja KOTNIK, 1982

V. ZAHVALO POVELJNIKA CVŠ

prejmejo:
Marko BIJOL, 1968
Aleš KOCJANČIČ, 1966
Aleš KUNSTELJ, 1972
Bojan LESKOVAR, 1971
Viktor POTOČNIK, 1976
Matjaž ŽBOGAR, 1977
Iris ŽNIDARIČ, 1977

Številka: 094-5/2024-28**Datum: 12. 4. 2024**

**Brigadir
Peter ZAKRAJŠEK
POVELJNIK CVŠ**

6603.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter petega odstavka 2. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) in Ukaza PŠŠ št. 094-5/2013-181 z dne 13. 11. 2013 z dopolnilom izdajam

**UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
POVELJNIŠKO-ŠTABNE ŠOLE SV**

I. ZLATO PLAKETO PŠŠ

prejme:
Jure REPINA, 1986

II. SREBRNO PLAKETO PŠŠ

prejme:
Matej ARBEITER, 1987

III. BRONASTO PLAKETO PŠŠ

prejme:
Teja Monika RAJH, 1987

Številka: 094-5/2024-38**Datum: 6. 5. 2024**

**Polkovnica
Alenka PETEK
POVELJNICA**

6604.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter petega odstavka 2. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) in Ukaza 430. MOD št. 094-5/2013-257 z dne 13. 1. 2014 z dopolnilom izdajam

**UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
430. MORNARIŠKEGA DIVIZIONA SV**

**ZAHVALO POVELJNIKA
430. MOD**

prejme:
Anže NOVAK, 1991

Številka: 094-6/2024-120**Datum: 9. 5. 2024**

**Kapitan bojne ladje
Bogomir TOMAŽIČ
POVELJNIK DIVIZIONA**

6605.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter petega odstavka 2. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) in Ukaza CVŠ št. 094-5/2013-164 z dne 5. 11. 2013 z dopolnilom izdajam

**UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
CENTRA VOJAŠKIH ŠOL**

POHVALO POVELJNIKA CVŠ

prejmeta:
Kristjan ŠTANCER, 1980
Tadeja VILAR KOROŠEC, 1982

Številka: 094-5/2024-40**Datum: 15. 5. 2024**

**Brigadir
Peter ZAKRAJŠEK
POVELJNIK**

6606.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter petega odstavka 2. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) in Ukaza 10. PEHP št. 094-3/2014-203 z dne 6. 1. 2015 z dopolnilom izdajam

**UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
10. PEHOTNEGA POLKA SV**

I. ZLATO MEDALJO 10. PEHP

prejmeta:
Jolanda MARIČ, 1978
Matjaž VINDIŠ, 1979

II. SREBRNO MEDALJO 10. PEHP

prejme:
David KUSTERBAJN, 1981

III. BRONASTO MEDALJO 10. PEHP

prejmejo:
Luka JENIČ, 1991
Jure JESENOVEC, 1992
Jure LEGAN, 1984
Dragan MARIČ, 1973
Jure PAVLIN, 1984
Blaž RAKAR, 1984

IV. POHVALO POVELJNIKA 10. PEHP

prejmejo:
Marko BEADER, 1985
Jan DEBEVC, 1999
Brane DOBLEKAR, 1979
Uroš DROLC, 1985
Rene HERNAH, 1992
Jasna IBRALIČ, 1990
Jožica JANEŽIČ, 1993
Dejan KLOPČIČ, 1977
Jan KOZIN, 1996
Boštjan SIRC, 1981
Gregor TOPLAK, 1991

Številka: 094-5/2024-41**Datum: 17. 5. 2024**

**Podpolkovnik
Žiga PRETNAR
POVELJNIK**

6607.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter petega odstavka 2. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) in Ukaza RB 1. BR št. 094-3/2014-170 z dne 6. 1. 2015 z dopolnilom izdajam

**UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
RODOVSKEGA BATALJONA
I. BRIGADE**

I. ZLATO MEDALJO RB 1. BR

prejme:
Pavel FAJFAR, 1980

II. SREBRNO MEDALJO RB 1. BR

prejme:
Jože GOVEDNIK, 1977

III. BRONASTO MEDALJO**RB 1. BR**

prejmejo:
Uroš ARTAČ, 1979
Bojan KLOBČAR, 1968
Ivan ROJC, 1987
Robert ROTAR, 1974
Rok STARE, 1988
Janez TEKAVEC, 1978
Adam VRTAČNIK, 1989

IV. ZLATO PLAKETO RB 1. BR

prejme:
10. PEHOTNI POLK

V. SREBRNO PLAKETO RB 1. BR

prejme:
David VERŠNIK, 1975

VI. BRONASTO PLAKETO**RB 1. BR**

prejmeta:
Lucijan CVERLIN, 1988
Špela RUS, 1981

VII. POHVALO POVELJNIKA**RB 1. BR**

prejmejo:
Robert AŠČIČ, 1988
Ema BEVC, 1994
Robert JELEN, 1993
Marko KRAPEŽ, 1988
Andrej LIKAR, 1970
Nejc PADOVAN, 1991
Nik PODRŽAJ, 2002
Matej VUČKO, 1995

Številka: 094-5/2024-44**Datum: 23. 5. 2024**

**Podpolkovnik
Dragan MARIČ
POVELJNIK**

6608.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter petega odstavka 2. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) in Ukaza 15. PVL št. 094-5/2013-167 z dne 8. 11. 2013 z dopolnilom izdajam

**UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ**

15. BRIGADE VOJAŠKEGA LETALSTVA IN ZRAČNE OBRAMBE

ZLATO MEDALJO 15. PVL

prejmejo:
Matjaž BREMEC, 1972
Iztok FIFOLT, 1970
Gregor HRIBAR, 1971
Katja HRIBAR, 1971
Janez KROŠL, 1973
Samo MALI, 1972
Melita PIRC, 1973
Robi RESNIK, 1986
Matej STAVANJA, 1976
Benjamin ŠKRINJAR, 1977
Aleš ZAJC, 1968

Številka: 094-6/2024-200

Datum: 9. 6. 2024

Polkovnik Janez GAUBE POVELJNIK

6609.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter petega odstavka 2. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) in Ukaza ESD št. 094-5/2013-256 z dne 13. 1. 2014 z dopolnilom izdajam

UKAZ O PODELITVI PRIZNANJ ENOTE ZA SPECIALNO DELOVANJE SV

I. SREBRNO MEDALJO ESD

prejme:
Robert KORDIŠ, 1972

II. BRONASTO MEDALJO ESD

prejmejo:
Marko GAČIČ, 1990
Klemen KORDIŠ, 1996
Andraž KOŠMRLJ, 1988
Andrej MARINČIČ, 1994
Aleš PETEK, 1971

III. BRONASTO PLAKETO ESD

prejme:
Gašper LOČNIŠKAR, 1979

IV. POHVALO POVELJNIKA ESD

prejme:
Rok VALIČ, 1984

Številka: 094-5/2024-39

Datum: 14. 6. 2024

Podpolkovnik Matija JAZBEC POVELJNIK

6610.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter petega odstavka 2. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) in Ukaza 20. PEHP št. 094-3/2013-166 z dne 2. 1. 2014 z dopolnilom izdajam

UKAZ O PODELITVI PRIZNANJ 20. PEHOTNEGA POLKA SV

I. SREBRNO MEDALJO

20. PEHP
prejme:
Marko KOČEVAR, 1969

II. BRONASTO MEDALJO

20. PEHP
prejmejo:
Gregor FIŠTRAVEC, 1991
Matej JAGODIČ, 1982
Matevž KOCJAN, 1995
Damjan KOVAČIČ, 1984
Rolando KROPEJ, 1991
Matic LENKO, 1987
Mitja PLANINC, 1973
Boris RAJ, 1979

III. POHVALO POVELJNIKA

20. PEHP
prejmejo:
Luka BJELADINOVIČ, 1983
Damjan DRAGAR, 1979
Ivan FURMAN, 1975
Igor IVANI, 1978
Dušan KLADNIK, 1977
Manuela KOROŠEC, 1986
Maša KRAMBERGER, 2001
Greta KRIVEC, 1966
Robert MIKOLIČ, 1973
Iztok ORNIK, 1978
Nataša OSET, 1982
Andrej RIŽNER, 1972
Marsel SITER, 2000
Srečko SKOČIR, 1973
Severin TANŠEK, 1976
Simon ZOREC, 1982

IV. ZAHVALO POVELJNIKA

20. PEHP
prejmejo:
Zoran LESKOVŠEK, 1975
Ivan POGOREVC, 1972
Teja Monika RAJH, 1987

Številka: 094-5/2024-51

Datum: 19. 6. 2024

Podpolkovnik Andrej KRIVEC POVELJNIK

6611.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter petega odstavka 2. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) in Ukaza o priznanjih Gardne enote Slovenske vojske št. 094-4/2018-21 z dne 14. 6. 2018 izdajam

UKAZ O PODELITVI PRIZNANJ GARDNE ENOTE

POHVALO POVELJNIKA GARDE

prejmeta:
Denis MAJCEN, 1990
Nejc MAKAROVIC, 1993

Številka: 094-5/2024-42

Datum: 21. 6. 2024

Podpolkovnik Bernard POLANEC POVELJNIK

BESEDILO Petra Apšner
FOTO Bruno Toič

NA VAJI GROMSKO KRILO URJENJE KONTROLORJEV ZDRUŽENIH OGNJEV

Prečkanje vodne ovire z gumenjakom

Od 3. do 7. junija je na različnih lokacijah po Sloveniji potekala mednarodna vaja Gromsko krilo, na kateri so se skupaj s pripadniki zavezniških držav urili kontrolorji združenih ognjev, poveljstva in štabni organi, letalske posadke in načrtovalci združenih ognjev ter pripadniki specialnih enot. Vajo je organiziralo in vodilo poveljstvo 15. brigade vojaškega letalstva in zračne obrambe.

Vaja Gromsko krilo je ena pomembnejših vojaških vaj, ki jih organizira Slovenska vojska. Njeni nameni so preverjanje in izboljšanje pripravljenosti oboroženih sil, izboljšanje sodelovanja z zavezniki ter krepitev varnostne zmogljivosti države. Na vaji, katere vodja je bil poveljnik 15. brigade vojaškega letalstva in zračne obrambe polkovnik Janez Gaube, so sodelovale različne enote. »Že poznana vaja Jadranski udar je s svojimi zmogljivostmi povezala skoraj vso Slovensko vojsko, na vaji Gromsko krilo pa so sodelovali 1. brigada, 72. brigada, 430. mornariški divizion s potapljači in reševalci iz vode, Vod za uničevanje neeksploziranih ubojnih sredstev, Inženirska četa, 15. brigada vojaškega letalstva in zračne obrambe, ki je zagotavljala zračno podporo bojevanju, Enota za specialno delovanje, vojaški policisti, Vojaška zdravstvena enota in drugi,« je razložil poveljnik 154. čete kontrolorjev združenih ognjev stotnik Tadej Trojner ter poudaril, da so na vaji svoje usposabljanje izvajali tudi pripadniki prostovoljne rezerve.

PREVERJALI USTREZNOST ŠOLE

»Gre za ponovno preverbo ustreznosti naše mednarodne šole,« je povedal Trojner. Razložil je, da vajo nadzirata dve delovni telesi, in sicer

izvršni usmerjevalni odbor združene ognjene podpore (angl. Joint Fire Support Executive Steering Committee – JFS ESC) ter Natov oddelek za krizne zmogljivosti (angl. Nato Crise Capability Section). Vaja Gromsko krilo je torej organizirana v okviru akreditacije in je sestavljena iz dveh delov – bojevanja v operacijah velikega obsega ter delovanja enot specialnih sil. Na vaji, ki je potekala prvi teden junija, so poleg Slovenije sodelovale še tri partnerske države, Madžarska, Slovaška in Združene države Amerike. Z ekipo naše revije smo v Radečah lahko spremljali udeležence vaje, ki so bili na terenu v različnih vlogah. »Za del, ki vključuje bojevanje v operacijah velikega obsega, smo vzpostavili poveljniška mesta. Glavno poveljniško mesto je v Cerkljah, izvajalci pa so Američani z dodanimi elementi naše vojske. Na terenu smo vzpostavili tudi brigadno in bataljonsko poveljniško delovno mesto ter tam prvič omogočili

sodelovanje slovenskih ekip kontrolorjev združenih ognjev, ki se pri tem urijo kot primarni vadbenci,« je pojasnil Trojner.

NA RAZLIČNIH LOKACIJAH PO VSEJ SLOVENIJI

Vaja je letos potekala na različnih lokacijah po Sloveniji, in sicer na območjih občin Nova Gorica, Idrija, Tolmin, Kanal ob Soči, Radeče, Sevnica, Laško in Kočevje. »V Sloveniji so možnosti za izbiro bojišča zaradi zelo omejenega zračnega prostora majhne,« je v uvodu povedal praporščak Almir Mujčinović. Razložil je, da je zahodni del Slovenije zahteven zaradi razgibanosti terena, bližine meje ter zgoščenosti naselij, zaradi česar so ga tudi izbrali. Vajo so izvajali v različnih objektih, med drugim v zapuščenem hotelu na obrobju Tolmina in v Topilnici rudnika živega srebra v Idriji, ki je danes sicer obratujoč muzej, vendar je bil na dan vaje zaprt ter na voljo za uporabo Slovenski vojski. Na lokaciji v Radečah, kjer smo 6. junija spremljali vajo, so bili z razlogom. »V tej smeri zahodno je po nekaj kilometrih že zaprt zračni prostor, odpira pa se proti vzhodu,« je povedal Mujčinović in razložil, da bodo na tej lokaciji preizkusili čim več sposobnosti, kot so prečkanje vode, premagovanje vertikalnih ovir, opazovanje, prevoz po vodi in druge. Del četrtkove vaje je potekal tudi v hribovitem delu. »Na razglednem vrhu, ki leži severno od Radeč in se imenuje Svinjska rt, je stacionirana ena izmed ekip prednjih opazovalcev, na Lisci pa je vzpostavljeno poveljniško mesto z dvema taktičnima skupinama za zračno podporo in centrom zvez,« je pojasnil Mujčinović. Dodal je, da je takih lokacij še nekaj, med drugim tudi take, ki so jih mednarodne taktične skupine za zračno podporo izbrale same.

NEDOSTOPNA LOKACIJA IN DODATEN IZZIV ZA SPECIALNE ENOTE

Del vaje, ki je potekal v Radečah, je predvideval uničevanje sovražnikovih kinetičnih sposobnosti, kar predstavlja artilerijo in zračno obrambo, ter pripravo bojišča, v okviru katere kontrolorji združenih ognjev opazujejo bojišče in uporabljajo različno ognjeno podporo za doseganje bojišča. Ko je specialna enota prejela informacijo, da je na določenem delu nekaj, česar orožje ne doseže, oziroma da sta mogoče tam civilno prebivalstvo in objekt, je ta del postal občutljiva tarča. Tako je morala specialna enota izvesti zahtevno akcijo. Pri tem so za premik in dosego lokacije uporabili čolne, na voljo pa sta jim bila še avtomobilski in helikopterski prevoz. Poleg te akcije je pripadnike pričakala še ena, s katero pred vajo niso bili seznanjeni. V bližini objekta, ki so ga dosegli, je bilo prijateljsko sestreljeno letalo in njihova akcija se je tako spremenila še v reševanje izoliranega osebj.

Prevoz ponesrečenca s helikopterjem

Oskrba ranjenega pilota

Izkrcanje na breg reke Save

Na vaji so morale delovne skupine veliko komunicirati in taktično razmišljati, da so vajo uspešno končale. Vaja Gromsko krilo je poleg preverjanja ustreznosti šole zelo pomembna tudi za zagotavljanje nacionalne varnosti in obrambne pripravljenosti Slovenije. Slovenski vojski obenem omogoča, da preizkusi svoje zmogljivosti, izboljša taktike in strategije ter se pripravi na morebitne varnostne grožnje, hkrati pa krepi zaupanje med zavezniki in dokazuje zavezanost Slovenije k sodelovanju v mednarodnih varnostnih strukturah.

LETALCI SPET NAVDUŠEVALI

BESEDILO Petra Apšner

FOTO Robert Cotič in Borut Cirnski

V nedeljo, 9. junija, so v Vojašnici Jerneja Molana v Cerkljah ob Krki že tradicionalno odprli vrata in privabili množico obiskovalcev z vseh koncev Slovenije. Dogodek, ki je bil edinstvena priložnost za vpogled v delovanje Slovenske vojske in njenih dosežkov ter za ogled vojaške opreme, je navdušil mnoge, ki so si tega dne lahko prvič ogledali tudi novo pridobitev – letalo Spartan C27-J.

V Vojašnici Jerneja Molana v Cerkljah ob Krki, v kateri domuje 15. brigada vojaškega letalstva in zračne obrambe, so ta dan praznovali tudi dan enote. Ob tej priložnosti je zbrane pripadnike nagovoril poveljnik 15. brigade vojaškega letalstva in zračne obrambe polkovnik Janez Gaube: »Ta dan ni samo priložnost za praznovanje, temveč tudi za samorefleksijo in priznanje za naše dosežke, trud ter predanost v 32 letih. Vaše usposobljenost, profesionalnost in pripravljenost so temelj našega uspeha.« Gaube je ob tem podaril, da je delo vseh pripadnikov pomembno ne le za obrambo, temveč tudi za pomoč in podporo civilnemu prebivalstvu, ter se ob tej priložnosti zahvalil za predanost in trud pripadnikov. »Posebna zahvala gre tudi našim družinam in prijateljem, ki nas podpirajo ter nam stojijo ob strani. Vaša podpora je neprecenljiva. Hvala, ker razumete pomembnost našega poslanstva,« je svoje besede strnil poveljnik Gaube. Po uvodnem nagovoru so bili podeljeni zlate medalje in letalska krilca tehnika letalca Slovenske vojske.

PRAVA PAŠA ZA OČI

Program dne odprtih vrat je bil skrbno načrtovan in raznovrsten. Obiskovalci

so imeli tega dne priložnost spoznati vojaška vozila, ki jih uporabljajo slovenski vojaki, poleg vozil Slovenske vojske pa so si lahko ogledali tudi vozila in opremo gasilcev, policistov ter civilne zaščite, prav vse pa so navdušili štirinožci iz Slovenske vojske in Gorske reševalne službe. Že ob prihodu na prizorišče so za veliko navdušenje poskrbeli vojaški helikopterji, ki so bili postavljeni na ogled in so zbudili veliko zanimanja predvsem najmlajših obiskovalcev. Ti so si lahko ogledali njihovo notranjost in se ob njih fotografirali. Posebno pozornost je zagotovo pritegnila nova pridobitev Slovenske vojske, transportno letalo Spartan C27-J, ki je bilo prvič na ogled tudi širši javnosti. Letalo, znano po svojih zmogljivostih in prilagodljivostih, je najmlajše navdušilo s svojo velikostjo, malce starejše pa s tehničnimi specifikacijami. Poleg spartana sta bili na ogled tudi letali Falcon in Pilatus. Eden izmed vrhuncev dne je bil zagotovo skok padalcev Slovenske vojske, ki je požel veliko navdušenje množice obiskovalcev. Dan odprtih

vrat v Vojašnici Jerneja Molana je bil nedvomno uspešen dogodek, ki je obiskovalcem omogočil boljše razumevanje dela Slovenske vojske in njenih pripadnikov. Navdušenje nad raznovrstnim programom in priložnostjo za bližnje srečanje z vojaško tehniko ter pripadniki je bilo očitno pri vseh obiskovalcih, ki so vojašnico zapuščali polni novih vtisov in znanja.

NEKAJ DNI PREJ PONOVRNO ODPRLI STEZO

V Vojašnici Jerneja Molana je tudi vojaško letališče, ki ga v zadnjem obdobju intenzivno posodablja. Po pomembni prenovi vzletno-pristajalne steze so na letališču v Cerkljah ob Krki 3. junija s pristankom letala Pilatus PC-9M Hudournik dočakali tudi ponovno odprtje ter konec večmesečnih obsežnih vzdrževalnih del. Steza, katere prenova je bila zaradi njene dotrajanosti nujna, zdaj omogoča varno vzletanje in pristajanje tudi največjim transportnim ter drugim letalom. S 3000 metrov dolgo prenovljeno vzletno-pristajalno stezo so tako

Obiskovalci so si z zanimanjem ogledovali letalnike in letališko opremo.

Na letališču v Cerkljah ob Krki so odprli prenovljeno vzletno-pristajalno stezo.

na letališču v Cerkljah ob Krki dobro pripravljene na prihodnje izzive in priložnosti, zagotovo pa se bo povečala tudi strateška pomembnost letališča. Prenova vzletno-pristajalne steze je velik korak naprej za slovensko letalstvo in odpira vrata novim priložnostim ter zagotavlja varnejše in učinkovitejše letalske operacije v prihodnosti. Preostala vzdrževalna dela na letališki infrastrukturi se nadaljujejo. Do predvidoma konca julija bodo obnovili parkirne ploščadi za letala in helikopterje, nadaljujejo se tudi postopki za gradnjo začasne šotorske hale za hangariranje novega transportnega letala Spartan C-27J, ki je v Slovenijo prispelo ob koncu lanskega leta. V tej hali bodo do gradnje ustreznega hangarja lahko opravljali osnovno vzdrževanje letala, hkrati pa bo to zaščiteno pred meteorološkimi vplivi. Letos bodo obnovili tudi travnato vzletno-pristajalno stezo, na kateri se bodo lahko med drugim v pristajanju in vzletanju s takih površin usposabljalje posadke novih taktičnih transportnih letal Spartan C-27J.

LANI PODPRLI VEČ KOT 5700 LETALSKIH OPERACIJ

BESEDILO Marko Pišlar
FOTO Bruno Toič

V dnevni izmeni letališkega stolpa dežurata dva pripadnika. ▶

Na vojaškem letališču v Cerkljah ob Krki deluje v sestavi 107. letalske baze Slovenske vojske tudi oddelek za koordinacijo prometa - dispečerski center. V preteklem letu je ta center za potrebe slovenskega vojaškega letalstva, Natovih zračnih sil, slovenske policije ter javnega gospodarskega zavoda Letalski center Cerklje ob Krki podprl skupno 5734 letalskih operacij. Pri tem so pripadniki poskrbeli za usklajeno, nemoteno, varno in hitro oskrbo letalnikov.

ZDRUŽEVANJE LETALSKIH SLUŽB JE KLJUČNO ZA OPRAVLJANJE LETALSKIH OPERACIJ

Dispečerski center, ki deluje v četrtem nadstropju letališkega stolpa, je zadolžen za koordinacijo prometa po vseh letaliških ploščadih in za upravljanje operacij na ploščadih letališča. Prav tako razporeja letalnike po ploščadih, nadzira njihove prihode in odhode, zagotavlja komunikacijo s posadko letalnika po pristanku ter prenaša zahteve posadk o oskrbi. Odgovoren je tudi za nadzor meteoroloških in drugih razmer na letališču ter daje predloge za izdajo obvestil za letalstvo. Dispečerski center je leta 2023 posredoval službi Kontrole zračnega prometa Slovenije 149 predlogov za izdajo obvestil za letalstvo s pomembnimi informacijami o posebnostih letališča,

morebitnih nevarnostih, spremembah infrastrukture ali z drugimi podatki za varno letenje. Vodja oddelka za koordinacijo prometa višji vojaški uslužbenec IX. razreda Igor Balon je pojasnil, da je center zadolžen za koordinacijo dela več letaliških služb, in sicer službe za vzdrževanje in odpravo letal, gasilske službe, službe za oskrbo z gorivom, službe za zagotavljanje medicinske podpore letenju, službe za svetlobna navigacijska sredstva in meteorološke službe. Združevanje različnih letalskih služb je po njegovih ocenah ključno za uspešno opravljanje letalskih operacij ter zagotavljanje varnosti in nemotene letalskega prometa. Služba za vzdrževanje in odpravo letal je opremljena z vozili za spremstvo (angl. Follow me), s katerimi redno pregledujejo letališko stezo ter zagotavljajo spremstvo letalnikov po letališču, vozilom za ornitologa in delovnimi vozili ter opremo za vzdrževanje letaliških površin in vzletno-pristajalne steze. To so na primer posebna vozila za čiščenje steze poleti in pluzenje snega pozimi, dvigala, traktorji ter terenska vozila in posebna vozila za košnjo. Gasilska služba je opremljena z gasilskimi vozili in avtociisternami za prevoz vode ter na letališču zagotavlja peto kategorijo gasilsko-reševalne službe, na zahtevo glede vrste zrakoplovov pa tudi višjo, saj je ob prihodu večjih zavezniških letal zahtevana osma kategorija. Igor Balon je povedal, da ima vsaka kategorija predpisano število gasilcev, vozil, sredstev in opreme na letališču. Pomemben del centra sta tudi služba za oskrbo z gorivom, ki je opremljena z avtociisternami za prevoz letalskega goriva, ter služba za nadzor nad delovanjem svetlobnih navigacijskih sredstev na letališču. V času delovanja letališča je obvezna tudi prisotnost medicinske ekipe.

POLEG VOJAŠKIH KOMPETENC POTREBUJEJO TUDI CIVILNO DOVOLJENJE
V dispečerskem centru deluje šest izkušenih in strokovno usposobljenih pripadnikov Slovenske vojske, želijo pa si novih sodelavcev, je povedal vodja oddelka Igor Balon, ki že 13 let dela kot letališki dispečer. Pojasnil je, da je za delo v centru zahtevana najmanj peta stopnja izobrazbe. Zaposleni pa poleg vojaških kompetenc potrebujejo tudi civilno dovoljenje, ki ga dobijo pri Javni agenciji za civilno letalstvo. Kandidat za pripadnika dispečerskega centra najprej opravi teoretično usposabljanje, nato pa šest mesecev naloge opravlja pod vodstvom mentorja. Temu sledi izpit pred komisijo Javne agencije za civilno letalstvo. Po uspešnem preverjanju usposobljenosti agencija kandidatu podeli dovoljenje letališkega

Dispečerski center koordinira delo različnih letaliških služb.

strokovnega osebja. Licenco morajo dispečerji obnoviti na vsaka tri leta. Vojaški uslužbenec Balon je razložil, da delo dispečerja zahteva natančnost, hitro odzivnost ter zmožnost dobrega sporazumevanja z letalskimi posadkami v slovenskem in angleškem jeziku.

DELOVNI DAN SE ZAČNE Z JUTRANJIM PREGLEDOM

Delovni dan pripadnikov oddelka za koordinacijo prometa se začne z jutranjim pregledom letaliških manevrskih površin, ornitološkim pregledom in preizkusom delovanja svetlobnih navigacijskih naprav. Poročila o opravljenih pregledih nato posredujejo letališki kontroli v stolp ter osebi, ki je odgovorna za delovanje letališča. Del poročila pa predajo v fizični obliki vodji dežurne logistične enote, ki se udeležuje jutranje priprave posadk pred poletom. Na njej pregledajo načrtovane letalske operacije, predstavijo pa se jim tudi razmere na letališču. Ko se ob 8.30 na cerkljanskem letališču začnejo opravljati letalske operacije, pa je naloga oddelka, da ob pristanku po letaliških manevrskih površinah spremljajo letala z vozilom za spremstvo ter poskrbijo za odpravo letal, glede na zahtevo posadk pa tudi za oskrbo letal z gorivom, pri čemer morajo biti ob točenju nenehno prisotni letališki gasilci. »Za komunikacijo s posadko letala je do pristanka letala na letališče odgovorna civilna letališka kontrola, po pristanku pa se na meji, kjer se končajo pristojnosti ene in začnejo pristojnosti druge letališke kontrole, komunikacija prenese na dispečerski center,« je razložil Igor Balon ter dodal, da v ekipi dispečerskega centra v dnevni izmeni dežurata po dva pripadnika, ob večjih vojaških aktivnostih in mednarodnih letalskih vajah pa tudi več. Lani je oddelek za koordinacijo prometa podprl 4696 letalskih operacij za letalnike Slovenske vojske, 359 letalskih operacij za zavezniška letala, 120 operacij za slovensko policijo ter 559 operacij za potrebe civilnega letenja.

OB DESETI OBLETNICI PRIHODA OBNOVILI ROMUNSKO LETALO

BESEDILO Park vojaške zgodovine
FOTO Simon Avsec

V Parku vojaške zgodovine v Pivki so 30. maja s krajšo slovesnostjo zaznamovali deseto obletnico prihoda romunskega letala IAR-93 Vultur, ki je leta 2014 obogatil muzejsko zbirko. Slovesnosti se je poleg visokih vojaških predstavnikov iz Romunije in Slovenije udeležilo tudi več veleposlanikov in drugih predstavnikov iz zavezniških držav. Letalo IAR-93 Vultur je v pripravah na deseto obletnico prihoda v Slovenijo obnovil lastnik, Vojaški muzej Slovenske vojske.

Slovesnosti se je udeležila visoka romunska delegacija z načelnikom romunskega vojaškega letalstva generalmajorjem Leonardom-Gabrielom Baraboiem in romunskim veleposlanikom Alexandrujem Grădinarjem na čelu. Zbrane je nagovoril upokojeni romunski general Iosif Rus, ki je pred desetimi leti sodeloval pri donaciji letala. Slovensko vojsko je zastopal brigadir Boštjan Baš, Ministrstvo za obrambo pa vršilec dolžnosti generalnega direktorja Direktorata za vojne veterane in vojaško dediščino mag. Matjaž Ravbar. Goste sta z videosporočilom nagovorila obrambna ministra obeh držav Marjan Šarec ter Angel Tîlvăr. Na dogodku je bilo poudarjeno tudi praznovanje 20. obletnice pridružitve Romunije in Slovenije Natu, s čimer sta državi presegle sodelovanje med dvema prijateljskima državama ter postali zaveznici.

Letalo Vultur je bilo zasnovano sredi sedemdesetih let v okviru projekta Yurom, pri katerem sta združili moči Jugoslavija in Romunija. Jugoslovansko vojno letalstvo je že konec šestdesetih let sprejelo odločitev o razvoju novega jurišnega letala z visoko podzvočno hitrostjo, ki bi ob posebnih

☛ Muzejski eksponat je obnovil Vojaški muzej Slovenske vojske.

pogojih dosegalo tudi nadzvočno hitrost. Zaradi visokih stroškov so razmišljali o povezavi z zunanjim partnerjem, pri čemer se je kot primerna partnerica pokazala Romunija, saj je v tistem času obujala vojaško letalsko industrijo. Rezultat jugoslovansko-romunskega sodelovanja je bilo visokokrilno dvomotorno jurišno letalo kovinske konstrukcije, ki je bilo v Jugoslaviji poimenovano Soko J-22 Orel, v Romuniji pa IAR-93 Vultur. Obe državi sta izdelali skupno več kot 200 letal v različnih izvedbah, pri čemer je Romunija ob prelomu tisočletja letala Vultur izvzela iz uporabe in jih začela razrezovati.

Letalo IAR-39 Vultur 206 predstavlja del slovenske letalske zgodovine in je ob prihodu pomembno obogatilo muzejsko letalsko zbirko pivškega parka. Dragocen muzejski eksponat je tudi pomembna priča odličnih odnosov med Romunijo in Slovenijo ter njunega dobrega sodelovanja na gospodarskem, kulturnem in obrambnem področju.

MENTORJI SI ZA ŠTUDENTE VZAMEJO ČAS

BESEDILO Jerneja Grmadnik

FOTO Bruno Toič

Slovenska vojska in civilni del Ministrstva za obrambo sta vrata odprla za dijake in študente, ki lahko na različnih področjih opravljajo obvezno prakso. V prostorih Službe za informatiko in komunikacije Ministrstva za obrambo smo obiskali študenta informatike Aljaža in Tadeja Trobevška, ki sta nam predstavila prednosti spoznavanja informacijskih sistemov na obrambnem področju.

Brata dvojčka Aljaž in Tadej Trobevšek sta študenta tretjega letnika Fakultete za računalništvo in informatiko Univerze v Ljubljani. V okviru doplomskega študija sta morala v letošnjem študijskem letu opraviti dva meseca obvezne prakse. To lahko po svojem izboru opravljata v različnih podjetjih in drugih organizacijah z razpisanimi mesti. Povedala sta, da sta sicer dalj časa iskala prakso v nekaj podjetjih, vendar tam niso potrebovali študentov, nato pa sta pozitiven odgovor prejela z Ministrstva za obrambo in se odločila sprejeti priložnost. Dvomesečno prakso sta opravljala v Službi za informatiko in komunikacije, ki upravlja, načrtuje, razvija in vzdržuje enoten ter avtonomen komunikacijsko-informacijski sistem Ministrstva za obrambo. Je tudi nosilec tehnološkega razvoja in upravitelj tehnološke arhitekture komunikacijsko-informacijskega sistema ministrstva. Povedala sta, da sta v tem času prihajala na ministrstvo vsak delovnik, po dogovoru z mentorjem pa sta opravljata različne naloge. »Zelo zanimivo je videti, kako v praksi delujejo stvari, o katerih se učimo na fakulteti. Ugotovimo tudi, koliko znanja že imamo in kaj smo se do zdaj naučili,« je pojasnil Aljaž. Tadej pa je dodal, da si po njegovem mnenju v nasprotju s podjetji na ministrstvu vzamejo več časa za razlago in učenje stvari. Oba sta poudarila, da sta pridobila veliko novega znanja in da bosta prakso na ministrstvu priporočila tudi drugim sovrstnikom. Mentorja,

sistemska administratorja Aljaž Jurkovič in Vito Robar, sta povedala, da je bilo nekaj izzivov z oblikovanjem programa prakse, saj imajo študenti omejen dostop do sistemov. »Do internega omrežja nimata dostopa, pri zunanjem podsistemu pa tudi ne moreta imeti neposrednega dostopa do strežnikov, vendar smo jima priskrbeli testno okolje, v katerem sta lahko postavila strežnike in opravljala druge naloge,« je pojasnil Robar. Aljaž Jurkovič je povedal, da sta se fanta izkazala in sta jim bila v veliko pomoč. Dobila sta praktične naloge, pomagala sta pri postavljanju nove računalniške gruče in povezovanju kablov v računalniškem centru ter pri selitvi in ponovnem priklopu sistemov. Mentorja sta jima pripravila program, ki sta ga sproti prilagajala glede na naloge in izzive, na katere so naleteli pri vsakdanjem delu. Fanta sta prakso, za katero sta prejela tudi oceno, končala v začetku junija, študij pa bosta nadaljevala na podiplomski ravni. Najbolj ju zanima programiranje.

ODLIČNA PRILOŽNOST ZA ZAPOSILITEV

O prednostih zaposlitve na Ministrstvu za obrambo in delu na obrambno-varnostnem področju je Aljaž Jurkovič, ki je v Službi za informatiko in komunikacije zaposlen dve leti, izpostavil veliko priložnosti za izobraževanja in možnost dela z najsodobnejšo opremo, ki je ni v zasebnem sektorju. »Delo tu je odlična odskočna deska, pridobiš namreč veliko izkušenj z različnimi sistemi, kar je privilegij, saj tega ni nikjer drugje v Sloveniji,« je dodal informatik, ki ga je delo v obrambno-vojaških vodah zanimalo že prej. Vito Robar, ki je na ministrstvu zaposlen že trideset let, pa je povedal, da še vedno rad hodi v službo, saj je področje zelo raznovrstno, z veliko poklicnimi izzivi, omogoča pa tudi pridobivanje izkušenj ter učenje ali delo v tujini. »Naš oddelek se ukvarja s sistemskim delom, imamo pa tudi oddelek programiranja, tako da lahko vsak najde svoje interesno področje. Ni tako kompleksnega in za upravljanje zanimivega sistema, kot je naš, hkrati pa nenehno sledimo razvoju informatike,« je pogovor sklenil sogovornik in v njihove vrste povabil tudi druge študente oziroma iskalce zaposlitve.

BOGATAJEVI DNEVI LETOS V KRANJU

BESEDILO Petra Apšner
FOTO Foto Boni in URSZR

V Kranju so 30. in 31. maja ter 1. junija potekali Bogatajevi dnevi, ki jih vsako drugo leto organizira Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje. Ta pomemben dogodek je namenjen promociji varnosti, ozaveščanju javnosti o pomembnosti zaščite in reševanja ter predstavljanju dosežkov Civilne zaščite in drugih reševalnih služb. Prvega dne sta prizorišče dogodka kot presenečenje preleteli amfibijski letali Air Tractor, v nadaljevanju pa so bili predani avtomobilski ključi Gorski reševalni službi Slovenije, ki je precej svojih vozil izgubila v lanskoletnih poplavih. Zbrane je ob tej priložnosti nagovoril minister za obrambo Marjan Šarec.

Bogatajevi dnevi so poimenovani po Miranu Bogataju, nekdanjem dolgotermnem poveljniku Civilne zaščite Republike Slovenije. V sodelovanju z lokalno skupnostjo jih vsako drugo leto od leta 2005 organizira Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje. Na njih so se tudi letos predstavili enote Civilne zaščite, različne reševalne službe ter sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, pri čemer so želeli ljudi ozaveščati o nevarnostih naravnih in drugih nesreč ter jih naučiti pravilnega ravnanja v takih situacijah. Na dogodku so bile predstavljene tudi najnovejše tehnologije s področja reševanja, kar omogoča izmenjavo znanja in izkušenj med različnimi službami. »V Kranju smo postavili tri šotore, v katerih se predstavlja kar 26 krovnih organizacij, ki sestavljajo sistem zaščite in reševanja,« je povedal Domen Torkar, vodja kranjske

izpostave Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje. Ob tem je dodal, da so vsako uro v bližini šotorov potekali tudi dinamični prikazi reševalnih služb. Del aktivnosti je potekal tudi v Vojašnici Petra Petriča v Kranju, kjer je v soboto v okviru dne odprtih vrat vojašnice potekalo mednarodno gasilsko tekmovanje s 26 ekipami. Na stadionu Stanka Mlakarja v Kranju pa je bil prvi dan izveden tek 112. »Tudi na mladino nismo pozabili, zato je organiziranih pet lutkovnih predstav, na katere smo povabili vse gorenjske vrtce in zanje organizirali prevoz,« je še dejal Torkar.

PRELET AMFIBIJSKIH LETAL IN NOVA VOZILA ZA GORSKE REŠEVALCE

Prireditev, ki so jo uradno odprli v četrtek, 30. maja, navzočih ni razočarala, saj sta prireditveni prostor ob odprtju preleteli novi amfibijski letali za gašenje, ki sta tako simbolično stopili v operativno uporabo in sta ob podpori gasilcev, Slovenske vojske

ter Policije pripravljene za gašenje iz zraka. Ob tej priložnosti je zbrane nagovoril minister za obrambo Marjan Šarec, ki je poudaril, da sistem zaščite, reševanja in pomoči ne prenese eksperimentiranja, zahteva pa nenehno ter sistematično strokovno posodabljanje, da bi bil v nesrečah učinkovit. Minister se je zahvalil tudi županu kranjske mestne občine, ki je gostila tokratni dogodek. V nadaljevanju so se presenečenja še nadaljevala, saj so se nove opreme ob odprtju prireditve razveselili gorski reševalci, ki so v lanskoletnih poplavih izgubili precej vozil in opreme, marsikje pa so bili uničeni tudi njihovi prostori. Ob tej priložnosti so namreč poleg načrtovanih treh prejeli še štiri intervencijska vozila.

ODRASLI SMO OTROKOM ZA VZGLED

Bogatajevi dnevi so z leti postali eden najpomembnejših dogodkov na področju zaščite in reševanja v Sloveniji, ki priteče veliko število obiskovalcev, kar potrjuje

☛ **V kranjski vojašnici je potekalo mednarodno gasilsko tekmovanje.**

☛ **Dogajanje v Kranju si je ogledal tudi minister Marjan Šarec.**

☛ **Prireditev se je začela s preletom dveh novih letal za gašenje.**

njihovo pomembnost ter priljubljenost. Dogodek hkrati pomaga krepiti zavedanje o pomenu Civilne zaščite ter spodbuja medsebojno sodelovanje med različnimi službami. Osrednji del dogodka je bil namenjen predstavitvi usposobljenosti in opreme enot Civilne zaščite, obiskovalci pa so imeli te dni priložnost spremljati različne simulacije reševalnih akcij. Na prireditvi so bili predstavljeni tudi najnovejši tehnološki dosežki in oprema. Na Bogatajevih dneh so tudi tokrat pripravili bogat izobraževalni program, saj so organizirali številne delavnice in predavanja, namenjene tako strokovni kot širši javnosti. Poudarjeno je bilo osveščanje o pomembnosti preventive, pripravljenosti in pravilnega ravnanja ob nesrečah, organizatorji pa so poseben poudarek namenili tudi izobraževanju otrok in mladostnikov, ki so se med interaktivnimi prikazi naučili številnih samozaščitnih ukrepov. Jože Papež, pogodbeni pripadnik Civilne zaščite iz enote za hitro posredovanje, sicer rudar in hudourničar, ki že leta ozavešča otroke in mladino ter jih uči pravilnega ukrepanja ob poplavih, je ob tej priložnosti povedal: »Dogodki so čedalje ekstremnejši in intenzivnejši, scenariji pa nepredvidljivi, zato se mi zdi zelo pomembno, da se mladina zna zaščititi ob nevarnosti.« Papež je ob tem izpostavil pet ključnih sporočil, ki jih predaja otrokom: naj nikar ne rešujejo igrače in drugih stvari iz kleti, če se v nevarni situaciji znajdejo sami, naj pokličejo številko 112, drugače naj upoštevajo navodila staršev, učiteljev, gasilcev in drugih odgovornih oseb, ter naj jim voda ne predstavlja igrače. Kot najpomembnejše pa je izpostavil: »Ko je videti, da je že vse mimo, počakajte še dva ali tri dni, saj nevarnosti še daleč ni konec.« Papež je ob tem večkrat poudaril, da smo otrokom za vzgled ravno starši, zato je pomembno, da se tudi odrasli obnašamo odgovorno in samozaščitno. Vsi udeleženci so se lahko na prireditvenem prostoru tudi posladkali, saj so taborniki poskrbeli za peko cesarskega praženca, ki je zadišal daleč naokoli. Prireditev je bila dobro obiskana, kar so potrdili tudi zadovoljni obiskovalci. Jerca iz Tenetiš je poudarila, da je bil dogodek res dobro zasnovan, saj osvešča in uči, kako ravnati ob ekstremnih pojavih. »Z veseljem smo prišli podpret Civilno zaščito, ki nam v najtežjih trenutkih vedno stoji ob strani in nam pomaga,« je še dodala.

KNJIŽNA NOVOST O GENERALU MAISTRU ZA VSE GENERACIJE

BESEDILO mag. Jerica Pavšič

FOTO arhiv Občine Kamnik

Pogum brez brihtne glave ne pomaga, brez pameti ne boš odgnal sovraga. Obojega pač Rudolfu ne manjka, vendar brez drznosti je meja tanka. To so modre misli iz nove slikanice *Rudolf in Vojko ali Kako je Maister v 47 minutah ubranil slovenski Maribor, ki na svež in deloma liričen način s pridihom pravljici govori o prelomnih trenutkih po koncu prve svetovne vojne, ko je general Rudolf Maister odločno posegel v usodo Maribora in Štajerske ter ju trajno postavil v slovenske roke.*

Nova slikanica je izšla pri mariborski Založbi Pivec in je avtorsko delo Katarine Mahnič ter Alenke Juvan, vodje Maistrove rojstne hiše v Kamniku. Krasijo jo barvite ilustracije znane slovenske akademske slikarke Ejti Štih, vnukinje Maistrovega borca, ki živi in ustvarja med Slovenijo ter Bolivijo. Alenka Juvan je sicer pred leti že napisala slikanico *O Rudolfu brez brkov in Veroniki, ki je s kačjim repom namahala mamuta*, ki je bila odlično sprejeta pri mladih bralcih.

»Maistrovo rojstno hišo obiskuje veliko otrok, še zlasti letos, ko je Maistrovo leto. S soavtorico, prevajalko in publicistko Katarino Mahnič, sva že dalj časa razmišljali, kako legendarne mariborske dogodke približati najmlajšim, saj je ta tematika, predvsem za otroke iz vrtcev in nižjih razredov osnovne šole, precej zahtevna. Vsekakor sva to zgodbo želeli povedati preprosto in jasno, ob tem pa verodostojno ohraniti zgodovinska dejstva,« je povedala Alenka Juvan, ki je predstavljanju generala Rudolfa Maistra ter njegove dediščine srčno predana že več kot desetletje.

Knjiga o dramatičnem dogajanju v Mariboru po prvi svetovni vojni je ob razlagi odraslega bralca sicer razumljiva tudi najmlajšim, zaradi zahtevnosti teme, ki jo je mogoče ob vseh raznovrstnih razsežnostih zares razumeti le na podlagi življenjskih izkušenj, pa je zanimiva za vse generacije. Da bi Maistrov boj za Maribor in Štajersko približali mladim bralcem, sta si avtorici zamislili, da bi stvarno pripoved o slovenskem prevzemu oblasti v Mariboru preplekli s pravljico zgodbo. V zgodbi tako nastopajo živalski

Soavtorici knjige, odgovorna urednica in ilustratorka

junaki, in sicer konji, med katerimi ima glavno vlogo Maistrov konj – neomajno zvest, ostroumen in pogumen Vojko, katerega ime je izpeljanka iz Maistrovega pesniškega psevdonima Vojanov – v vlogi pripovedovalca ter nosilca akcije. Preplet sta avtorici izpeljali tako mojstrsko, da sta s pomočjo domišljije ustvarili povsem novo, živahno in dinamično prigodo, ki kar kliče k branju ter odkrivanju vse do konca knjige. Stvarni del pripovedi pa še vedno ohranja natančno predstavitev zgodovinskih okoliščin, tudi takih, ki niso znane širši javnosti. Besedilo je obogateno z verjetnimi dialogi med Maistrom in njegovimi ožjimi sodelavci.

Izbira konja kot glavnega junaka v zgodbi ni bila brez podlage, saj je Rudolf Maister od novembra 1896 do aprila 1897 v Ljubljani obiskoval jezdarsko šolo za pehotne častnike in jo tudi uspešno končal. Poleg tega stojita v našem glavnem mestu kar dva konjeniška Maistrova spomenika, in sicer pred Ministrstvom za obrambo spomenik akademskega kiparja Boštjana Putriha, na Trgu Osvobodilne fronte pa spomenik, ki je delo akademskega kiparja Jakova Brdarja, kar je z vidika priznavanja časti upodobljenemu junaku impresivno dejstvo. Tako je general Maister edini Slovenec, ki je bil deležen take monumentalne upodobitve, četudi velja, da je kip jezdeca dejansko simbolon.

Poleg tega je Katarina Mahnič poudarila še drugo, trpkejšo razsežnost pojavljanja konj v vojnah in vojnih dogodkih: »V prvi svetovni vojni so imeli konji zelo pomembno vlogo, in sicer na bojišču in pri prenašanju tovora v goratih predelih, kot denimo na soški fronti. S soavtorico se nama je zdelo to zelo povedno, žal tudi precej žalostno, saj se je življenje ogromno teh živali končalo precej kruto.«

Nova knjiga je tudi zaradi estetske vrednosti ilustracij Ejti Štih velik poklon našemu narodnemu junaku in njegovemu odločnemu odzivu na veliko priložnost, ki jo je bilo treba izkoristiti prav takrat, v tistem trenutku, in katere izplen je za Slovence eden ključnih korakov na poti do svoje državnosti.

ANALIZA BITKE Z VIDIKA NEKONVENCIONALNEGA BOJA

BESEDILO nadporočnik Matej Jug

FOTO Četa za JRKBO 1. brigade

Zgodovina in poznavanje zgodovine sta ključna predvsem za razumevanje poteka družbenopolitičnih, vojaških, ekonomskih, tehnoloških ter drugih procesov, ki se prepletajo v nekem oboroženem konfliktu ali vojni. Da bi povezali tako poznavanje vpliva teh procesov in jih prenesli na naše nacionalno ozemlje ter to opravili s poudarkom na stroki, smo se v Četi za jedrsko, radiološko, kemično in biološko obrambo 1. brigade odločili, da analiziramo 12. soško ofenzivo. Ta bitka je med pripadniki, ki jih zanima zgodovina, že poznana, korak naprej pa smo naredili, ko smo se pri analizi osredotočili na vidik nekonvencionalnega boja oziroma uporabe kemičnega orožja.

Analize smo se lotili sistematično, pri čemer je glavna metodologija analize sledila tako imenovanemu konceptu vojaškega študijskega potovanja (angl. Staff Ride). Tak koncept analize je usmerjen v to, da sodelujoči predhodno dobijo naloge in literaturo. Nato v sodelovanju z izvajalci in tudi s samostojnim študijem ter individualnimi pripravami preučijo temo, izsledke pa predstavijo na terenu v obliki analize in diskusije. Izsledki se neposredno navezujejo na bitko, dejavnike, ki so vplivali na potek bitke, odločitve poveljnikov in akterjev ter na koncu tudi na razplet bitke.

Da bi tako obliko vojaškozgodovinskega udejstvovanja približali zainteresirani civilni sferi, smo k sodelovanju povabili študente obramboslovja s Fakultete za družbene vede in študente politične geografije s Filozofske fakultete, ki so na podlagi svojih študijskih področij 12. soško ofenzivo obdelali z vidika nekonvencionalnega boja.

Priprave na analizo so se začele že januarja, prvi usklajevalni sestanek pa je potekal februarja. Na njem smo zastavili in potrdili koncept izvedbe, ki smo ga nato marca predstavili sodelujočim študentom. Aprila so sledili splošne

vsebinske priprave in podporne dejavnosti ter individualno delo študentov. Celoten proces smo maja končali z analizo bitke na terenu. Izvedbeni del analize bitke na terenu je potekal na dveh lokacijah. V muzeju na prostem na Kolovratu smo preučili politično ozadje in razmerje sil pred prvo svetovno vojno ter vpliv prve svetovne vojne in soške fronte na slovensko ozemlje skozi geografske dejavnike, kot so voda, kamnine, prebivalstvo in drugo. Analizirali smo tudi oborožitev in opremo vojskujočih se strani. Pri vsem tem so nam pomagali zgodovinski entuziasti iz Kulturnozgodovinskega društva Triglav. V zajedi Naklo pri Bovcu pa smo raziskali taktične in tehnične aspekte kemičnega bojevanja med prvo svetovno vojno v Evropi, v drugem delu pa smo se osredotočili na 24. oktober 1917, ko je na tem mestu nemški 35. pionirski bataljon s plinskimi minometi prebil frontno linijo. Aktivnost smo končali s prižigom sveče padlim slovenskim vojakom na pokopališču v Bovcu.

V razpravi smo se dotaknili kemične vojne ter jedrske, radiološke, kemične in biološke obrambe ter ugotavljali, kakšen vpliv ima uporaba kemičnega orožja na razmere in delovanje na bojišču. Nekatero vzporednico pozicijskega bojevanja lahko prenesemo tudi na trenutno situacijo v Ukrajini. Z opravljeno analizo nismo le izpopolnili poznavanja soške fronte kot ene izmed pomembnih frontnih linij prve svetovne vojne, temveč tudi razumevanje strateškega pomena slovenskega nacionalnega prostora. Prav tako smo navdušili vojaško in civilno strokovno javnost nad študijem in raziskovanjem naše vojaške zgodovine. Slovenci smo bili in bomo branitelji ter varuhi svoje nacionalne identitete. Naša družbena odgovornost je, da to ohranjamo ter prenašamo na naslednje rodove. Pomembno vlogo pri tem ima vojaška organizacija, saj je ena izmed njenih temeljnih vrednot tudi domoljubje. Z izvedbo takih multidisciplinarnih oblik analize bitk na slovenskih tleh pa kot vojaška organizacija pripomoremo k temu, da se naša vojaška in slovenska zgodovina ne pozabita.

Analiza bitke na terenu

4 Pred predajo ponesrečenca bolnišnici je obvezen varnostni pregled.

vojaški uslužbenec XIII. razreda Damjan Remškar. Ob tem je dodal, da je v stalni sestavi prostih še precej mest, in sicer potrebujejo predvsem diplomirane medicinske sestre ter zdravnike. »Slovenska vojska potrebuje usposobljen kader, ki bo poskrbel za ustrezno oskrbo pripadnikov, ko bodo to potrebovali,« je razložil Remškar in poudaril, da ne želijo biti zaprt sistem. Z željo motivirati mlade, da Slovensko vojsko vidijo kot zanimivo okolje, tako stremijo k pomembnosti približevanja vojske ljudem. »Vesel sem, da je precej veliko zanimanja, predvsem za vojaški tabor, pa tudi za zaposlitev v Slovenski vojski. To se mi zdi čudovito,« je povedal štabni vodnik Franci Fliš z Uprave za obrambo Maribor, ki je skrbel za promocijo vojaškega poklica in je mladim odgovarjal na vprašanja, povezana z morebitnim sodelovanjem s Slovensko vojsko. Fliš je ob tem izpostavil pomembnost vrednot, ki jih vojaki živijo, ter možnost vključevanja aktivnega življenja v kariero. Dan v Vojašnici Vincenca Repnika v Slovenski Bistrici je zbrane zagotovo navdušil, take pobude pa so vsekakor zelo pomembne za celovit razvoj bodočih zdravstvenih delavcev, saj jim omogočajo spoznavanje različnih vidikov medicinskega poklica in pomembno prispevajo k njihovi strokovni rasti ter razvoju. Študentki Nini je bil najbolj všeč zaigran dinamični prikaz reševanja na terenu, ogled vojašnice pa je presegel njena pričakovanja. Povedala je, da so jim pripadniki Vojaške zdravstvene enote vlogo zdravnika ter preostale ekipe predstavili na zanimiv način. Študentka Lea Loti pa je dejala, da ji je bil izbirni predmet zelo všeč, saj o teh temah med študijem niso veliko slišali. Pohvalila je celotno organizacijo izbirnega predmeta, ob obveščanju do točnosti predavateljev in izvedbe izleta v vojašnico. Ta ji je dal vpogled v del medicine, ki ga drugače ne bi videla.

4 Študenti so si lahko v predoperativni sobi ogledali rentgensko slikanje.

ŠTUDENTI MEDICINE SPOZNALI VOJAŠKO ZDRAVSTVO

BESEDILO Petra Apšner
FOTO Bruno Toič

Ponesrečenec je bil med dinamičnim prikazom oskrbljen že na bojišču. 4

Vsredo, 29. maja, so študenti Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani na povabilo Slovenske vojske obiskali Vojašnico Vincenca Repnika v Slovenski Bistrici. Tam so se seznanili z delom in izzivi vojaških zdravstvenikov ter pridobili vpogled v posebnosti medicinskega delovanja v vojaškem okolju. Pripadniki Slovenske vojske so jih ob tej priložnosti povabili, da svojo karierno pot nadaljujejo v njihovih vrstah.

Študenti četrtil letnikov Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani so se proti Vojašnici Vincenca Repnika v Slovenski Bistrici odpeljali z organiziranim prevozom Slovenske vojske in v spremstvu njenega glavnega zdravnika višjega vojaškega uslužbenca XIV. razreda Andreja Strahovnika ter višje štabne vodnice Mateje Mencigar iz Vojaške zdravstvene enote, ki sta jih med potjo seznanila z osnovnimi ravnmi zdravstvene oskrbe v Slovenski vojski in pravili obnašanja v vojaškem okolju. Ob prihodu so študente toplo sprejeli vsi pripadniki, ki so izpostavili pomen Vojaške zdravstvene enote pri zagotavljanju zdravja in pripravljenosti vojakov ter njihovem poslanstvu na terenu. Zdravstvena enota Role 2 ima sedež v Vojašnici Vincenca Repnika in dosega zmogljivosti Role 2LM po Natovi doktrini, kar pomeni, da so njeni pripadniki usposobljeni za triažo in zahtevnejše postopke oživljanja, vključno s kirurgijo omejevanja škode, zato je bil ta dan še posebej zanimiv za prisotne.

DINAMIČNI PRIKAZ NAVDUŠIL

V začetku dne so bili bodoči zdravniki navzoči ob dinamičnem prikazu. Po scenariju so pripadniki Slovenske vojske ponesrečenega pripadnika s strelno rano najprej oskrbeli na bojišču, nato pa so ga z vojaškim reševalnim vozilom prepeljali v vojaško bolnišnico. Študenti so si lahko ogledali vse postopke – od predaje pacienta do sprejema v mobilni bolnišnici in nadaljnje obravnave. Tega dne je bilo mogoče videti precej medicinskih postopkov, ki so nujni za uspešno reševanje življenj. Po prihodu pacienta v bolnišnico so si študenti tako lahko ogledali postopek in organizacijo pripadnikov ob sprejemu pacienta s tako poškodbo, prikazali pa so jim tudi specialistično medicinsko opremo, ki je nujna za delovanje na terenu, ter jih seznanili z načinom zagotavljanja nujne

medicinske pomoči v vojnih razmerah. V mobilni bolnišnici, ki je sestavljena iz sedmih glavnih medicinskih zabojnikov, vključujoč zabojnik za predoperativno in operativno dejavnost ter intenzivno terapijo, dveh diagnostičnih zabojnikov in dveh podpornih zabojnikov, so zbranim predstavili nekoliko drugačen uvid v medicino. Študenti so lahko postavili tudi vprašanja ali se vključili v interaktivno diskusijo. Ob tem je bilo mogoče zaznati navdušenje nad profesionalnostjo in predanostjo vojaških zdravstvenikov ter hkrati tudi zanimanje za nadaljnje sodelovanje in raziskovanje kariernih možnosti v vojaškem zdravstvu.

VABLJENI V SLOVENSKO VOJSKO

Obisk vojašnice je študentom Medicinske fakultete zagotovo dal dragocen vpogled v specifične izzive, s katerimi se spoprijemajo vojaški zdravstveniki. Taka izkušnja jim je omogočila tudi razširitev obzorij ter razmislek o različnih poteh, ki jih lahko izberejo v svoji nadaljnji poklicni karieri. »S tem dogodkom smo želeli študente navdušiti za morebitno sodelovanje,« je povedal višji

SLOVENSKA VOJSKA IMA NAJSODOBNEJŠO LUTKO ZA USPOSABLJANJE

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

Slovenska vojska je kupila novi simulacijski lutka SimMan za usposabljanje medicinskega osebja. Gre za napreden medicinski simulator, ki omogoča izbiro različnih parametrov za izvedbo visoko naprednih medicinskih simulacij – od urgentnih do travmatoloških, kardioloških in akutnih bolezenskih stanj. Lutki sta namenjeni treningu strokovnega medicinskega osebja in ju uporabljajo v vojaški bolnišnici Role 2 ter Enoti za specialno delovanje. Lutko sta predstavila pripadnika Role 2 višja vojaška uslužbenka IX. razreda Janja Drobne in desetnik Tilen Nekrep.

»Ta lutka je kot človek, samo hoditi ne more,« se je ob predstavitvi pošalil desetnik Tilen Nekrep in naštel nekaj njenih tehničnih lastnosti: »Lutka simulira povprečnega odraslega človeka, visoka je 1,80 metra, tehta pa 80 kilogramov. Diha, ima pulz, se poti, krvavi, mežika z očmi in govori. Vanjo lahko vstavimo različne kanale, ji merimo pritisk, saturacijo oziroma kisik v krvi, poslušamo srce, pljuča in prebavila. Ima premično glavo in vrat, odpira usta, da lahko sproščamo dihalno pot, ter ima premične oči in zenice, ki lahko gleda na to, kako jo programiramo, simulirajo stanje ob poškodbi

Lutka je namenjena treningu strokovnega medicinskega osebja. ▶

glave ali pa se normalno ožajo, če so osvetljene. Modra lučka v ustih pa denimo simulira pomanjkanje kisika.« Simulator SimMan je najmodernejši proizvod multinacionalke Laerdal Medical s sedežem na Norveškem – vodilnega podjetja na tem področju, ki je v šestdesetih letih prejšnjega stoletja patentiralo prvi simulator oziroma lutko za prvo pomoč pri oživljanju. Poimenovali so jo Resuscii Anne, v Sloveniji pa se je zanjo prijelo ime Ančka. »Vse deluje brezžično s tehnologijama wi-fi in bluetooth, sestavni del pa so še trije tablični računalniki, izmed katerih je eden namenjen inštruktorjem in na katerem se vodi celoten scenarij,« je pojasnila višja vojaška uslužbenka IX. razreda Janja Drobne. Lutki se lahko odstranijo roke in noge, s čimer se simulirajo amputacije udov. Nanjo se lahko namestijo različne rane ali pa se na njej simulirajo odprt ali zaprt zlom, arterijske in venske ter notranje krvavitve. Po kanalih se ji lahko dovaja tekočina, saj ima v notranjosti dva rezervoarja – enega za tekočine, ki se dovajajo, drugega pa za simulacijo krvi. Lutka lahko krvavi, se poti in joka, z različnimi glasovi pa simulira različna stanja, od bolečin do bruhanja. Opremljena je z zvočniki in mikrofoni, kar omogoča simuliranje komunikacije oziroma programiranje govora. Na njej se lahko izvajajo temeljni postopki oživljanja, vključno z uporabo defibrilatorja. Na lutki se lahko dihalne poti sproščajo na različne načine: lahko se jo intubira ali pa se na njej izvede traheotomija – kirurški postopek, ki vključuje zarezo na sprednji strani vratu – ali torakalna drenaža ob pnevmotoraksu kot posledici poškodbe ali bolezni pljuč. »Lutka je lahko ženska ali moški, kar je pomembno pri urjenju vstavljanja urinskih katetrov, saj se pri ženskem in moškem spolovilu postopka razlikujeta,« je še dodala Drobne.

NAMENJENA STROKOVNEMU OSEBJU Z NAPREDNIM ZNANJEM

S tablico lutko programirajo oziroma ji določijo različne parametre, s katerimi se simulirajo urgentna stanja, poškodbe ali bolezni. »Inštruktor na svoji tablici vodi scenarij, lahko pa je celo v drugem prostoru, saj se z lutko poveže brezžično s slušalkami in mikrofonom. Pomembno je, da se na njegovi tablici prikazuje oziroma beleži vsak postopek, ki ga je vadbenec izvajal na lutki – vsak prijem ali dotik,« sta pojasnila inštruktorja. Drobne je še izpostavila, da lutka ni namenjena laikom oziroma učenju osnovnega medicinskega znanja, saj se na njej izvajajo intervencije, ki zahtevajo napredno znanje, vsaj na ravni višjih zdravstvenih šol. Povedala je še, da računalniška uporaba lutke ni zahtevna, saj je programiranje uporabniku prijazno. Izziv pa predstavlja dobro strokovno znanje, saj je treba ob različnih stanjih in intervencijah vadbencev pravilno prilagajati oziroma spreminjati parametre. »Na njej se lahko učimo izvajati težje medicinske postopke, hkrati pa tudi inštruktorji urimo svoje strokovno znanje. Kot inštruktor moraš namreč vedeti, kako se neke vitalne funkcije spreminjajo ob različnih stanjih in ukrepih. Če na primer vadbenec nepravilno reagira, se

Lutko programirajo s tablico.

lahko spremenita srčni utrip ali pritisk, obratno pa se lahko ob nekem pravilnem ravnanju vitalne funkcije izboljšajo in je treba to pravilno prilagajati. Tako tudi sami prehajamo na višjo stopnjo znanja in preigravamo različne scenarije,« je prednosti nove lutke izpostavila Drobne. Eno lutko imajo v Role 2, drugo v Enoti za specialno delovanje, obe pa sta že del različnih vaj in usposabljanj. Lutka SimMan je trenutno najsodobnejši simulator v Sloveniji, zato jo predstavljajo tudi civilnemu medicinskemu osebju, reševalcem, študentom medicine in drugemu strokovnemu osebju.

TABLICA BELEŽI PRAVILNO IZVAJANJE POSTOPKOV

Tudi sami smo preizkusili, kako deluje lutka. Potipali smo pulz na zapestjih oziroma vratu ter položili roko na prsni koš, da smo preverili dihanje. Nato sta sogovornika simulirala srčni zastoj, ob tem pa smo ponovili korake temeljnih postopkov oživljanja. Če naletimo na človeka, ki leži na tleh, pristopimo in omogočimo varno okolje, kar pomeni, da pogledamo, ali je v bližini kak električni kabel, nevaren predmet ali orožje ob dogodku v vojaških vrstah. Nato preverimo odzivnost, pri čemer človeka rahlo stresemo, in dihanje, kar naj traja vsaj deset sekund. Če je človek neodziven in ne diha, se lotimo oživljanja. Poskrbimo, da je dihalna pot prosta, zvrnemo glavo nazaj in se lotimo masaže srca. Ob tem pokličemo številko 112, pridobimo avtomatični defibrilator, če je v bližini, in pokličemo dodatno pomoč. Poklekne na stran prizadetega, dlan dominantne roke položimo na sredino prsnega koša, na pol poti med rebrnim lokom in ključnico. Dlan druge roke položimo nad prvo roko in prepletamo prste, nagne mo se nad prizadetega in z iztegnjenimi komolci pritiskamo pravokotno na prsni koš, tako da se vda za štiri do pet centimetrov. Masažo srca izvajamo s frekvenco 100 stiskov na minuto. »Pri masaži srca na lutki je upor tak, kot bi bil pri človeku, pravilnost izvajanja postopka – torej hitrost in globino ter seveda pozicijo – pa preverjamo na inštruktorski tablici,« je naše ukrepanje pokazal desetnik Nekrep. Ugotovili smo, da za masažo srca potrebujemo res veliko moči, zato je dobrodošlo, da nam do prihoda reševalcev še kdo pomaga.

NAGRADNA KRIŽANKA

FOTO Bruno Toič

									PRIPORNIK V SLOVNICI	BKOBOREK	SESTAVINA BENČNA	ŽUPANČČ OTON	AMERIŠKI PSHOLOG (ERK)	OBRONNA GREĐICA ZA ROZE
								JEDRO SREDŠČE						
								KAZEN ZA GREHE						
								SL. MOTO-KROSIST (PETER)				IVO BAN		
								NEKDANJA SRED. ŠOLA				OKOSTJE GLAVE		
								ŠVED. PLEM. DRUŽINA						
Avtor: Vladimir Milovanović, NAJETO PERO	SAMO-DEJNOST, SAMO-HOTNOST	PASTORALNA TEOLOGUA	OSEBNI ZAMEK	ČO(P)	INDONEZJSKI DEL NOVE GVINEJE	PLOŠČA ZA PLAKATE MERA ZA RITEM					VELKA KAČA, UDAV			
STANJE SPOČITEGA ČLOVEKA										MONGOLSKI VLADAR				
POGLED NA POKRAJINO										PLEMENSKO ZNAMENJE				
ČEBELI PODOBNA ŽUŽELKA				BALETNIK OTRIN					KONJEDEREC				NEIZZVAN NAPAD	NOVINAR
NIKOLA TESLA				MOČEN GLAS					ŠTUDENT RANISTKE					
RADIOAKTIVNI PLIN IZ TORUA				DOMOLJUB, RODOLJUB										
AZUSKO ŽGANJE				ROPAR, RAZBOJNIK										
DEŽELA MRTVIH DUŠ														
NEMŠKI ASTRONOM (HENRICH)														
VEČJA KAMNITA GMOTA														
MARSEJSKI TAROK														

REŠEVALCEM NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev gesla iz prejšnje številke: **VOJSKA PRAZNUJE.**

Nagrade prejmejo:

- ▶ **Suzana Čepek**, Gornja Košana 37b, 6256 Košana,
- ▶ **Marko Murko**, Dominkuševa 8, 2000 Maribor,
- ▶ **Stoš Zalar**, Zeleni biser 7, 6230 Postojna.

Nagrajencem čestitamo.

Pravilne rešitve tokratne križanke nam pošljite do srede, **14. avgusta 2024**, na naslov **Uredništvo Revije Slovenska vojska, Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana** ali na elektronski naslov **urednistvo.sv@mors.si**.

POIŠČI 5 RAZLIK

REŠITEV IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

FOTO Zvone Vrankar RAZLIKE Bruno Toič

Spodbudna misel

DOMOVINA IN DRŽAVA

Človek je bitje identitete. V to ga oblikuje preplet skupnosti, kulture, običajev in zgodovinskega spomina. Različne izkušnje, kulture in običaji so oblikovali naše prednike, da so počasi začeli graditi identiteto slovenskega naroda. Po vseh prijetnih in neprijetnih dogodkih naše zgodovine je pred dobrimi tridesetimi leti naša slovenska narodna identiteta toliko dozorela, da je dobila novo obliko. Domovina je postala država.

Za ta korak se je bilo treba odločiti. Odločitev ni nekaj, kar se zgodi samo v glavi kot misel, temveč je vsaka odločitev nekaj konkretnega, ko dobi svoj izraz v konkretnih dejanjih, storjenih na podlagi te odločitve. Složna odločitev na plebiscitu je dobila svoj izraz na dan državnosti, ko je naš narod pred očmi celotnega sveta izrazil svojo odločitev v konkretnem dejanju razglasitve svoje, samostojne in neodvisne države domovine Republike Slovenije. Izraz odločitve je potreboval steber odločnosti, na katerega se je lahko naša odločitev naslonila. Ta odločnost je bila pripravljena sprejeti tudi žrtev v obrambi sprejete odločitve. Mnogi so v obrambi odločitve za samostojnost in neodvisnost postavili na kocko svoje življenje, nekateri so pri tem življenje tudi izgubili.

Dan državnosti kot praznik nas lahko predvsem napolni s hvaležnostjo za pogumne moške in žene, ki so sprejeli tveganje pri uresničitvi velike odločitve našega naroda za samostojnost ter neodvisnost. Zaradi teh pogumnih moških in žena danes živimo v samostojni ter neodvisni državi. Zaradi njihovih žrtev in nesebičnega delovanja smo danes to, kar smo. Hkrati je to tudi priložnost, da se zavemo svoje odgovornosti pri negovanju zgodovinskega spomina na ta sveti čas zgodovine našega naroda in velike odgovornosti, ki jo nosimo za svojo prihodnost.

Negujmo to, kar so nam s svojimi dejanji podarili naši predniki. Čestitke ob dnevu državnosti, rojstnem dnevu naše domovine.

Matjaž Muršič Klenar, VVIK

V zbirki Zgodbe slovenskih letalcev je izšla nova knjiga *Poslednji Libis 180*.

Prebrali smo knjigo
**MARKA MALECA IN
BORUTA PODGORŠKA**

Avtorja Marko Malec in Borut Podgoršek sta se tokrat odločila za predstavitev letala Libis 180 in njegove obnove. Trisedežno športno-turistično letalo Libis 180 je bilo zadnje serijsko letalo, ki so ga konstruirali in izdelali v ljubljanski tovarni letal Libis. Dela so se lotili v zgodnjih šestdesetih letih prejšnjega stoletja. Izdelali so jih resda le deset. Slovenski aeroklubi so jih dobili devet, eno pa je ostalo nedokončano in so ga pozneje zažgali. Zgodbe letal Libis 180 so precej tragične, saj jih je kar šest doživelo letalsko nesrečo. Tri so sežgali. Ohranil se je le ptujski Libis 180, ki so ga precej skrbno varovali v Aeroklubu Ptuj. Da lahko znova leti, ga je obnovil pilot in restavrator Branko Bunderla, ki je avtorjema predlagal, da bi o obnovi napisala knjigo. Avtorja sta se odločila za širšo raziskavo o nastanku letal, tovarni, v kateri so jih izdelali, in njihovi usodi. Ob raziskovanju zgodb o letalih Libis 180 sta vzpostavila stik s piloti, ki so z njimi leteli. Ti so jima zaupali svoje zgodbe. V knjigi predstavita tudi delovanje povojnega Konstrukcijskega biroja pri izvršnem odboru Letalske zveze Slovenije ter tudi tovarn letal Letov in Libis. Obenem sta s pomočjo sorodnikov konstruktorja Marjana Slanovca osvetlila njegovo delovanje na letalskem področju, na katerem je pustil neizbrisen pečat. Knjiga ima 224 strani ter približno 200 dokumentarnih fotografij in dokumentov. Večina izmed njih je prvič predstavljena prav v knjigi. Delo lahko naročite po e-pošti info@sierra5.net.

Marko Pišlar

NAGRADA PRIMUS V ROKE SREČKA ŠESTANA

BESEDILO IN FOTO Petra Apšner

Od 22. do 23. maja je v Portorožu potekala Slovenska konferenca za odnose z javnostmi, ki jo vsako leto organizira Slovensko društvo za odnose z javnostmi. Na njej so podelili tudi nagradi primus. Za odličnost komuniciranja jo je prejel poveljnik Civilne zaščite Srečko Šestan, kar so zbrani pospremili z velikim navdušenjem.

Nagrado za komunikacijsko odličnost sta Slovensko društvo za odnose z javnostmi in Združenje Manager maja podelila dvema prejemnikoma, Enzu Smrekarju iz Atlantic Groupe in poveljniku Civilne zaščite Srečku Šestanu. Kandidati za slovensko nagrado so sicer vodilni slovenski menedžerji, ki z učinkovitim poslovnim komuniciranjem udeležajo svojo vizijo ter strateške in poslovne cilje v organizaciji, ki jo vodijo, odličnost komuniciranja pa je bila letos prepoznana tudi v javnem sektorju. Srečko Šestan, ki v javnosti uživa visoko zaupanje, je poveljnik Civilne zaščite že skoraj 12 let. Na televizijskih ekranih ob izrednih dogodkih po besedah komisije predstavlja pomiritev in daje občutek, da bo vse v redu. »Pri komunikaciji ob izrednih dogodkih stremimo k odkritemu in hitremu komuniciranju, kar se mi zdi zelo pomembno,« je skromno pripomnil Šestan, ki je poudaril tudi pomembnost medsebojnega zaupanja. Poveljniku Civilne zaščite ob prejemu nagrade čestitamo tudi v uredništvu Revije Slovenska vojska.

REVIJA SLOVENSKA VOJSKA JE INTERNO
INFORMATIVNO GLASILO O VOJSKI,
OBRAMBI TER ZAŠČITI IN REŠEVANJU.

UREDNIK: Marko Pišlar

NOVINARKI: Jerneja Grmadnik in Petra Apšner

FOTOGRAF: Bruno Toič

LEKTORIRANJE: Natalija Krese

TAJNICA UREDNIŠTVA: Milena Topolovec

NASLOV UREDNIŠTVA

Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana

Telefon: +386 1/471 26 62

Faks: +386 1/431 12 42

Elektronska pošta: urednistvo.sv@mors.si

OBLIKOVNA ZASNOVA: Agencija Adeo

OBLIKOVANJE

IN LIKOVNO-TEHNIČNO UREJANJE:

Polona Čelhar, Lepa reč

TISK: Tiskarna Skušek, d. o. o.

NAKLADA: 8000 izvodov

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI: Bruno Toič

Prispevki, objavljeni v reviji, niso uradno
stališče Ministrstva za obrambo.

Nenaročenega gradiva in fotografij
ne vračamo.

Naslednja številka izide 26. avgusta 2024.

SPREMLJAJTE NAS NA DRUŽBENIH OMREŽJIH.

Revija Slovenska vojska je
članica Evropskega združenja
vojaških novinarjev (EMPA).

»
Izkušnja življenja
pod vodo, ki
navdušuje staro
in mlado.

«
Muzejska predstavitev
vojne, v kateri smo
obranili samostojnost
Republike Slovenije.

»
Razstava o Enigmi, eni največjih skrivnosti druge
svetovne vojne, ki je prejela Valvasorjevo nagrado.

ARZENAL DEDIŠČINE

📍 PARK VOJAŠKE ZGODOVINE

Julija in avgusta odprto vsak dan med 9. in 18. uro.

NAPOVEDUJEMO:

ZGODOVIKEND

13.–15. september 2024
v Parku vojaške zgodovine

www.parkvojaskezgodovine.si